

"OD BOJA DO ZMAGE"!

"KDOR NE MISLI SVOBODNO, SE NE MORE BORITI ZA SVOBODO"!

Stev. 47

Chicago, Ill. 24. novembra 1905

Leto IV

Naznanje vsem c. gg. naročnikom in dopi- sovalcem.

Vsi dopisi, denarne pošiljatve
itd. naj se v prihodnje pošiljajo
na sledeči naslov. "Glas Svo-
bode" 657-659 W. 18. St.,
Chicago, Ill., ker smose
preseliti v novo stanovanje.

Z bratskim pozdravom

Upravnštvo in uredništvo
"GLAS SVOBODE".

W. Jordan, Utah.

Dne 17. nov. 1905.

Nekoliko pojasnila slovenskim sdro-
gom in članom S. N. P. J.

Letak, katerega je izdal Slov. soc. Klub v Chicagi, z pomočjo vrednih kompanjonov sem tudi jaz prejel. Ako bi pa nebil sam navzoč pri II. gl. zborovanju S. N. P. J., bi skoraj moral verjeti, da so se godile, kdo ve kakе lumperije pri osrednjem odboru, ozir. pri drug. gl. zborovanju S. N. P. J.

Kot delegat in zastopnik dveh dru-
štev na II. gl. zborovanju S. N. P. J. vem, da se je taisto vršilo popolnoma pravilno. Tako je bila tudi določena plača uradnikom popoluoma v soglasju zunanjih delegatov. Ravnotako so bili izvoljeni uradniki v soglasju društvenih, ozir. jednotnih pravil in zunanjih delegatov, ne pa, da so si jih prisvojili krivčnim potom, kakor to trdijo gospodje okrog sl. soc. kluba, v posebnim pismu katerega so pred kratkim razposlali.

Ti možakarji "ki bude druge iz spanja," nevedo pa, da kar je bilo potrjeno na II. gl. zborovanju ostane tudi veljavno do prihodnjega gl. zborovanja. Nikdar pa nebojo odločevali tij vzorni "socialisti", med njimi se elo takci ki se člani S. N. P. J. niso.

Pa kakšni socialisti so to? Človek ki posluša njih upitje bi mislil, da je polovica čeških Slovencev v tem klubu, toda motil bi se, ako bi nebil sam uverjen koliko da je slovenskih socialistov v Chicagi, in koliko jih je v tem klubu, in ti vizualni socialisti pravki slov. soc. kluba, mesto da bi nevedno podučevali z lepa, hočejo si po vzoru srednjeveške inkvizicije siloma podvrediti vse kar jim slepo ne sledi.

"Glas Svobode" in njega lastnik g. M. V. Konda jih je trn v peti, radi nepričenega dopisa sodr. S. Kaučiča. V resnici pa se je v neki trdnjavji v Chicagi že dolgo pred tem debatiralo, kako priti do kakega zaključka, vzeti g. Kondi list, aka pa to nebo mogoče, ga vsaj obrniti pri slovenskih delavcih, in ga tako vreči z prestola, ter mu iztrzati socialno zahtavo katero on nosi, in še drži. Ali ni tako g. Zavrtnik?

Svečeniki in druge ugleđne osobnosti skušajo od carja izprositi pomilovanje za, 157 na smrt obsojenih upornikov iz Kronstada.

Poročilo iz Petrograda se razširja, da je car sklenil velik del njegovih po-

sestev, katera zavzemajo skoraj eno tretjino evropske Rusije, in se pripi-
sujejo lasti carske rodovine, razdeliti med kmete.

General Linjevič poroča carju, da so

zamore upor v mandžurskej armadi je z veliko silo orožja zatreli. Mnogo vo-

jakov je mrtvih in ranjenih, 42 častnikov bodo vsled vdeležitve upora,

ustrejenih. Komaj se posreči zatreteno vstajo, vže se pojavi druga in

tretja; celo v najoddaljenih krajinah Si-

birske se kažejo znaničenje revolucije.

Položaj v Rusiji je skrajno resen.

Witte je predlagal carju proglašiti voj-

no stanje po celej Rusiji.

Ves promet je v neredu. Čuje se

zopet o novej splošnej stavki v Petro-

gradu. Reči se razvijajo ravno tako,

kakor pred veliko francosko revolucijo.

Razgled po svetu.

AVSTRRIJA.

Na kranjskem se dogajajo sedaj uprav krivični — krvavi dogodki, do-

godjaji kateri vpljejo do neba. V de-

želnem zboru prete klerikalci zoper z abstrukcijo, ako se ne vgori starove-

ski inkvizitorski klerikalni stranki,

na čelu ji ško Anton Boneventura (na umu in duhu bojna creatura.)

Ta isti ško je vprizoril, da se je 30. okt. t. i. v Šori prelivala nedolžna kri-

radi neopravičenega odstavljenja župnika Berceta. Ško Boneventura je

mogel že v naprej vedeti, do kakih raz-
logov da bode prislo, za to je v ta na-
men seboj pripeljal orožnike na čelu

jim novi deželnini glavar Schwarz, da so

po nepotrebni zabadal nedolžne lju-

di z bajonet. Vbogo ljudstvo! Ali se pa

je ljudstvo na kranjskem nemore tegu

krivočnega trinoga iznebiti? Kje ste

voditelji ljudstva!

RUSIJA.

Car Nikolaj in ruski carski dvor se baje preseli v Carskojelo, ne pa ka-
kor običajno v Petrograd. Tia v pre-
stolnici so mu bržkone prevoča. Pre-
vidnost je mati modrosti, si misli hrabi-
ri junak.

Da se je car odločil bivati v Carskojelo se obžaluje iz dveh vzrokov;

prvič car ostane pod vplivom svojih dvornikov, in drugič se je odtegnil na-
slijivosti Witteja. — Batjuške prva

skrb je, ohraniti svojo kožo, kaj narod

in vlad.

Graf Witte se je napram poljskima delegatom odločno izrazil, da se vlada ne prisiliti, ugrediti njihovim željam, dokler se Poljaki ne pomirijo. Ruska vlada si zahteve Poljakov vedoma ali nevedoma napalo tomači v tem, da se hočejo Poljaki ločiti od Ruske. Po-
jaki zahtevajo samoupravo Poljske, kakor jo posedujejo druge odvisne države v Nemčiji ali Zdr. Državah. Po-
jaki sami pripoznajo, da ako se ločijo od Ruske, stem zabredejo v svoj lastni pogin. Poljaki podložni Avstriji in Nemčiji, bi se v tem slučaju hoteli združiti s svojimi rojaki, to je samounevno. Zmagati tri sovražnike, tega Poljska ni zmožna.

Svečeniki in druge ugleđne osobnosti skušajo od carja izprositi pomilovanje za, 157 na smrt obsojenih upornikov iz Kronstada.

Poročilo iz Petrograda se razširja, da je car sklenil velik del njegovih po-
sestev, katera zavzemajo skoraj eno tretjino evropske Rusije, in se pripi-
sujejo lasti carske rodovine, razdeliti med kmete.

General Linjevič poroča carju, da so

zamore upor v mandžurskej armadi je z veliko silo orožja zatreli. Mnogo vo-

jakov je mrtvih in ranjenih, 42 častnikov bodo vsled vdeležitve upora,

ustrejenih. Komaj se posreči zatreteno vstajo, vže se pojavi druga in

tretja; celo v najoddaljenih krajinah Si-

birske se kažejo znaničenje revolucije.

Položaj v Rusiji je skrajno resen.

Witte je predlagal carju proglašiti voj-

no stanje po celej Rusiji.

Ves promet je v neredu. Čuje se

zopet o novej splošnej stavki v Petro-

gradu. Reči se razvijajo ravno tako,

kakor pred veliko francosko revolucijo.

JAPONSKO.

Japonske čete so obkoliše korejsko

cesarsko palačo, in japonski poslanec

Hayaši je prisiliti več korejskih mini-

strov, one od markiza Ito zahtevane

pogoje vveljaviti z cesarskim pečatom.

Od sedaj naprej bode Koreja od Ja-

ponec oskrbovana, in vnanji promet

korejski se bode vodili v Tokio. Ko-

rejski sečar se je sicer branil sprejeti

pogoje, in je ministre kateri so njegov

pečat zlorabil, obsođil na smrt, kar

je v resnici tudi vse podpore vreden.

Toraj Vi prvaki slov. soc. klubu:

All ni to že skrajna podlost in gola

domišljija, da na tak podel — surov

način blatiše svojega bližnjega, kateri,

kakor vridim iz letaka, (ozir. pisma ki

ga je sodr. Konda pisal Kaučiču) ni

nizkoši zakrivil in dal povoda takemu

ravnjanju, to je torej dovolj značilno

za, nizkoši in vzor socializma Vašega

mišljenja. Zatorej Vam klicem en-

krat za vselej, da bodočnost sloven-

skih socialistov v Ameriki in članov

S. N. P. J. neboden VI nikdar odloč-
val.

Vsim zavednim socialistom in čla-
nom S. N. P. J. pa socialno-bratski

pozdrav M. ŽUGEL,

socialist in član S. N. P. J.

Japonci jih bodo čuvati:

Neki samovildec zadnje ustaje v

Wladivostoku poroča, da je skoro polo-

vinca mesta upenjena in preko 600

vojakov usmrtenih. Vojaštvu iz Har-

bina se je pridružilo upornikom. Škoda

da se ceni na \$25.000.000. Pogreša se

general Kappe.

V Nagasaki je bilo ukrepanih pet sta-

ruskih vojakov, na ladje "Wladimir"

in "Worenj", kateri naj bi se prevazi-

zili v Wladivostok. A tudi ti so so

uprli in ruski častniki so bili prisiljeni

zaprositi pomoči pri japonski vladni

katera jim je takoj prihitel na pomoč.

Admiral Rojestvenski se nahaja na

"Woreng".

Na kranjskem se dogajajo sedaj uprav krivični — krvavi dogodki, do-

godjaji kateri vpljejo do neba. V de-

želnem zboru prete klerikalci zoper z abstrukcijo, ako se ne vgori starove-

ski inkvizitorski klerikalni stranki,

na čelu ji ško Anton Boneventura (na umu in duhu bojna creatura.)

Ta isti ško je vprizoril, da se je 30. okt. t. i. v Šori prelivala nedolžna kri-

radi neopravičenega odstavljenja župnika Berceta. Ško Boneventura je

mogel že v naprej vedeti, do kakih raz-

logov da bode prislo, za to je v ta na-

men seboj pripeljal orožnike na čelu

jim novi deželnini glavar Schwarz, da so

po nepotrebni zabadal nedolžne lju-

di z bajonet. Vbogo ljudstvo! Ali se pa

je ljudstvo na kranjskem nemore tegu

krivočnega trinoga iznebiti? Kje ste

voditelji ljudstva!

Pod novim orlom.

Zgodovinska pevst.

Ponatis iz "Slov. Naroda"

DRUGI DEL.

V.

— Ali maršal ne pleše? je vprašala baronica svojega plesalca.

— O pač, je odgovoril grof Fargues, a samo izjemoma, če hoče kako damo posebno odlikovati.

— To se pravi, če mu posebno dopade, se je ponosno smejal baronica Cojzova in kakor kaka kraljica pogledala po družbi, prav kakor bi hotela vprašati: Katera se more meni primerjati?

Maršal je stal sredi dvorane in mirno motril plesoče pare. Nakrat pa je zapustil svoje spremjevalec in šel sredi med plesalci, naravnost čez dvora no tja, kjer je stal priletel gospod — Fran Damjan.

— Gospod Damjan, kaj ne? je vprašal maršal presečenega moža.

— Da, ekscelenca, je odgovoril Damjan in se globoko priklonil.

— Slišal sem mnogo lepega in poхvalnega o vas, je rekel z veliko ljubomirnostjo maršal. Vi ste eden najzvezjših prijateljev francoskega naroda — sa mi je povedalo. Zvesti ste ostali svetu prepričanju celo tedaj, ko so vas pomotoma artovali. Zato me veseli, da vas spoznam.

Vsa pozornost se je obrnila na maršala in na Damjana. Generalni intendant d'Auchy se je kakor jegulja premaknil množico in maršalovo bližino, a ker ni mogel nícesar siliti, je zašepetal majorju Lucienu na uho:

— Ekscelenca se že dela popularne! Glejte, da kaj vjamete o tem pogovoru!

Damjan je bil v silni zadregi ker je le jako slab francoski govoril. Ves zegan se je oziral okrog sebe, karok bi iskal pomoči. Nakrat se mu je zjasnil obraz.

— Konrad, pojdi sem! Pomagaj mi! Je zaklicil glasno. Zagledal je bil Konrada, ki je plesal z Maro, in zdaj se mu je odvalil kamen od srca.

Vodeč Maro za roko je pristopil Konrad in izvedel, v kaki zadregi je Damjan, je rekel maršalu.

— Oprostite ekscelenca mojo držnost. Gospod Damjan me je naprosil za tolmača.

— Kaj znate tako dobro nemški ali morda celo slovenski, da vas je gospod Damjan izvozi za tolmača? Saj bo pogovor morda zaupen. Maršal je govoril na pol šaljivo, ali poznalo se je, da misli resno.

— Ekscelenca, gospod Damjan nima pred menoj nikakih skrivnosti. Pozna me izza otroških let.

Marmont je bil zelo presenečen, ko je po nekem daljših vprašanjih izvedel, kdo da je Konrad in kako se je zgodilo, da je postal francoski oficir. Videle so mu je pa, da je jako vesel tega slučaja.

— Recite gospodu Damjanu, je končno rekel Konradu, da ga prosim, naj pride jutri popoldne ob štirih k meni in da naj pripelje svojega tolmača seboj, tistega, ki vživa njegovo popolno zaupanje. Sedaj pa, gospod podkapitan, odstopite!

In priklonivši se z neposnemno eleganco je rekel Mari:

— Dovolite mi, gospodična, prihodni ples!

Mara je čutila, da jo hoče maršal pred vsemi damami odlikovati. Zarudeila je do las, potem pa se veselega srca zasukala z lepim maršalom.

— Gospod Toussaint, je rekel generalni intendant d'Auchy novemu policijskemu komisarju, prosim jutri dopoldne natančnej informacij o tem gospodu Damjanu. In sepetajte je dostavil: Kakor sem rekel — je že začel konspirirati. Cesar je lahko zadovoljen, da ima mene tu.

Na drugem koncu dvorane pa je stala baronica Cojzova. Vsa je bila prepadena in oči so se ji bliskale razburjenosti in jeze. Bila je trdno preprčana, da bo ona prva, s katero zapleše maršal Marmont, bila je preprčana, da bo ta lepi mož in slavni vojskovodja še klečal pred njo, sedaj pa tako razčaranje.

— Kdo pa je ta dama, s katero pleše ekscelenca? je zdaj vprašal z zadržljivim usmehom grof Fargues.

— Neka kramarska punica, je silno zanimalo odgovorila baronica Cojzova, hči trgovca Damjana. Lepo karijero je naredila. Davi je v stacuni svojega očeta že zaklje živala, zdaj pa je na potu, da postane ljubica Ilirskega kralja! —

Iz baroničnih besed je odmevalo takoj sovraštvo, da je grof Fargues kar strmel. Baronica Cojzova mu je lahko pritiskala, poklicala dolgega in suhega grofa Lichtenberga, s katerim je bila prišla na ples, in se peljala domov.

Maršal Marmont je pa ta večer še enkrat plesal z Damjanovo Maro in govoril z različnimi meščani, da je bil generalni intendant d'Auchy ves iz sebe in je dal policijskemu komisarju tisoč naročil, majorju Lucienu pa vedno in vedno znova pravil:

— Le glejte, s kako vsljivostjo se dela popularnega. Na zadnje bo te kramarje že začeli objemati.

Na galeriji sta slonela dva moža in z veliko pozornostjo motrila dogodek

v dvorani, dasih pa tudi skrivaj drug drugega motrila. Slučajno sta obe obenem hotela oditi in se sešla pri vrati. Pogledala sta si v od, potem je eden stopil naprej in se z lahkim priklonom in nekako ironično predstavil.

— Pellenc, literat iz Pariza, sedaj v Ljubljani, da spožnam nove francoske provincije.

— Kopitar, učitelj, sedaj brez službe, ki bi rad šel v Pariz, da spožnam stare francoske provincije, pane more — vsled previlke ventilacije v žepih.

Oba sta se zasmajala in odšla, med tem ko so na strelšču še plesali do ranega jutra.

VI.

Generalni guverner maršal Marmont je stanoval v škofiji palači. Škof Brigid se je moral s svojimi ljudmi in uradi umakniti v semenišče. V škofiji je bilo zdaj vedno živahnlo življenje, ne samo, ker je bilo tu središče vseh uradov, nego tudi zato, ker je maršal Marmont ustanoval prvi dvor. Vse je bilo kraljevsko bogato in sijajno in Marmont je denar takoreč s polnimi rokami metal skozi okno. Generalna intendanca je bila v deželnem dvorcu, generalni justični komisar je uradoval tam, kjer je danes kmetijska družba, policijska oblast pa je bila v hiši, kjer je sedaj banka "Slavija".

Damjan in Konrad sta se ob določeni uri oglašili v škofiji in maršalov adjutant major baron Lucien ju je takoj peljal v pisarno generalnega guvernerja. Marmont ju je sprejel s posebno prijaznostjo.

— Ne čudita se, da sem vaju poklical, je rekel maršal. Ali jaz ishčem dobitki v prijateljstvu z možmi, o katerih upam, da mi omogodijo uresničiti v Iliriji želje in zahteve svojega cesarja tako, da bo prebivalstvo srečno in da bodo varovane koristi francoskega cesarstva.

Damjan in Konrad sta se molče priklinila, a oba sta uprav trepetala radovnost, kaj jim pove maršal Marmont.

— Ko sem bil potem, ko je bilo v Znojnou sklenjeno premirje, poklican k cesarju, mi je ta rekel: Moj name je, vzeti Avstriji Kranjsko, Primorsko, Korosko, Dalmacijo in staro Hrvatsko. Te pokrajine so slovanske še danes, četudi jih je Avstrija skušala germanizirati. Iz teh slovanskih pokrajin na pravim vojaško in narodno državo. Kar so bile v srednjem veku mejne grofije, to bodo za Francijo Ilirija, in Vi maršal, postanete mejni grof v Iliriji. To je naročilo, ki sem je dobil, to je volja cesarjeva. A kako naj jo izpolnim?

Sloveni imate po številu ogromno večino all meščanstvo in uradništvo je nemško, oziroma Italijansko in v rokah meščanstva je imetje. Jaz sem Vam prinesel prihodnost, pripravljen sem ustvariti pogoje, da postanete velik in slaven narod, ali na svojo žalost vidim, da ne znate braniti svoje zemlje in svoje individualnosti.

— Malo nas je! Pod avstrijsko vladom se je narodova moč izgubila, karok odtek kri iz odprtne žive.

— Malo Vas je! Je v temo zaklicil maršal Marmont. Verujte meni — številno ne odloča. Večjo moč nasprotnikov odtehtajo bistroumnost, bravura, agilitost, modrost, štedljivost, delavnost in udanost za rodobino in za narod. Če je Vaš narod zdrav in krepak, se bo znan ubraniti, če pa narod tega ne zna, potem tudi ni vreden, da živi.

Marmont je bil ves razgret. Skočil je s svojega stola in hodil po sobi gor in dol.

— Po pravici in po vesti povem, je govoril, jaz nimam pravega zaupanja do Vašega naroda. Vsaj preteklost njevega kaže, da v njem ni prave življenske moći. Tuječi ni znal asimilirati. Poglejte pa v druge dežele. Možje, ki sta jih peljala Clovis ali Charles Martel na razne vojne, so zasedli vše galjsko romanskih senatorjev, so bili tudi med tujimi narodi. Ti narodi so bili premagani in podvrženi ali njihova notranja moč ni bila izmobiljena. Nasledniki teh zavojevalcev so sezidali mogočne gradove, a izgubili so svojo narodnost in se potopili v ljudstvu; njihovi snovi postali francoski markiji, španski grandi, angleški lordi, in bili izgubljeni za nemštvo. Prvi snovi Normanov, ki so zasedli Angleško, so bili se razdaljeni, če jih je kdo tel za Angleščo; nasledniki pa so bili že ponosni na svojo angleško narodnost. A kaj je bilo temu vzrok? Nič drugače, kakor življenska moč dotednih narodov. A kako drugače je bilo s Slovani! Polovica sedanjih nemških dežel je bila nekdaj slovanska. Te dežele so bile ravno tako premagane in zavzete, kakor Francija, Španija ali Angleška. A tu se zmagovalci niso potopili v narodu. Na slovanskih tleh so ustanovili nemški rod, usiliši domačemu prebivalstvu svoj jezik, napravili iz slovanske zemlje nemško domovino. Tako je tudi pri vas. Vaši graščaki so že stoletja v deželi in so že danes Nemci in vaša mesta so nemška. Krivi ste tega sami, čisto sami. Svet ni vrtilek, kjer cveto lilije, svet je bojna poljana, kjer se ne prestanjo kakor posamičniki, tako tudi celo narodi bore za obstanek. Najboljši med temi narodi je tisti, ki zna ohraniti svojo last, obvarovati svojo individualnost in razširiti svojo posest. Kdor v tem boju ne zmaga, tudi ni vreden zmage. Poglejte nas Franco! Kakor so napravili Rimljani iz celega sveta svojo domeno, tako jo napravimo tudi mi!

(Pride se.)

GLAS SVOBODE

Kdor želi v domovini božicevati?

Ta naj se pripravi za dodoči odlaz brzo poštnega parnika

"BROOKLYN"

IZVRSTNA IN TOČNA POSTREŽBA.

last FRANK ZOTTI parobrodarskega društva

Parobrod "BROOKLYN" je najmoderneje vrejen; opremljen z izvrstnimi posteljami za potnike tretjega reda, hrana je dobra.

Odhod dne 6. decembra t. l.

Dan odhoda je urejen tako, da vsak kateri želi božične praznike v domovini med roditelji preživeti, ter poglaviti prijatelje in znance, dospe za nekoliko popred v njih sredo.

V zadnjih se nekteri niso javili pravočasno za odhod, vsled česar ni bil sprejet na parobrod, to priporočamo vsakteremu koji se je namenil potovati, da nam pravočasno pošlje \$5.00 are in tem mestu osigura, ker drugači mu nemoramo prostora no parobrodujamiciti.

Cena iz New Yorka do Trsta, Reke, Karlovca, Ljubljane ali Zagreba.

je samo 35 dolarjev

Vsi potniki morajo biti najzadnji čas opoldne dne 5. dec. v naši pisarni. Nadalje nam naj vsak naznani z katero železnicu pride in čas vlaka, da ga znamo na katerim kolodvoru in kedaj počakati. Drugače kadar dospete v našo pisarno pa do doma nimate več najmanjše brige, ne za vožnjo ne za kufer ali kako drugo prtljago. —

Rojaki v okolici Pittsburgha, Pa. lahko listke kupijo v naši tomošnji pisarni na 609 Smithfield St. Pittsburgh, Pa.,

a oni v Chicagi in okolici pa v podružnici na 99 Dearborn Str., Chicago, Ill.

FRANK ZOTTI & CO.

108 Greenwich St. New York

NIČ VEČ BOLEZNJ, — NE HIPNIH, NE KRONIČNIH!**Nov in velikanski zdravniški zavod v New Yorku.**

Dela čudovita ozdravljenja.

Dragi gosp. doktor iz Universal Medical Institute v New Yorku.

Srečno se Vam zahvaljujem za Vaš uspešna zdravila, s katerimi ste ozdravili mojega malega deteta. Vi ste otroka ozdravili popolnoma po jednomesečnem zdravljenju, dasi mu ni mogel nijeden zdravnik več pomagati.

Spremite dragi gospod zdravnik, mojo najiskrenjšo zahvalo. Zajedno Vas pooblaščam, da prijavite moje pismo v časopisih s sliko mojo in mojega deteta. Zagotavljam Vas da Vas hočem priporočiti vsakemu bolniku, najsi tripi na kteriori bolezni.

Ostajam vedno udana in hvaležna Ida Rutilusky — 3 — 116 — Dimley Pa.

Na stotine ozdravljenih. Nobena prevara. Njih spričevala in zahvale so potrjene od javnih notarjev, ter so bistven dokaz o sijajnih zmožnostih profesorjev.

Berite to kar potrjujejo osebe, ktere slike vide tukaj. Njih imena in naslovi so vsakemu na razpolago.

Od blizu in daleč

možje in žene, mladeniči in starčki, dečki in otroci, priznavajo ozdravljenje po zaužitju zdravil tega zavoda. Vspeh tega novega obtiči le v tem, ker ima svoj poseben zdravniški zbor raznih specialistov za vsaktero sledenih bolezni: Ravmatizem, srčne hibe, nalezljive bolezni, kožne bolezni, očesne, učesne bolezni, bolezni v nosu, grlu in prsih. Ako zgubljate lase, če vas boli želodec, dalje, za spolske bolezni, za hemeroide, odrvenje kakega uda, kapljavico, sifilis, impotenco, neredno mesečno čiščenje, krvne in trebušne bolezni, oslablost telesa in vsakojake druge bolezni.

Universal Medical Institute New York

Jaz spodaj podpisani potrjujem s tem drago volje, da sem več mesecev trpel na slabostih, vednemu glavobolu in otrpenju kritia, tako, da mi je bilo življenje neprestano trpljenje. Danes pa sem hvala Bogu popolnoma zdrav po jednomesečnem izdržanju zdravil, ktere sem prejel od Universal Medical Instituta.

Jaz dam s tem spričevalo — kot dočak moje udanosti in visokega spoštovanja zdravniške vede imenovanega zavoda in dovoljujem, da se priobji to pismo mojo sliko po časopisu.

V znak zahvale srčno udanji Frank Tulliovič, — Springfield Ave, Grantford, N. Y.

To spričevalo je bilo podpisano v mojej prisotnosti 8. septembra leta 1901.

Nikola Grill, Notary Public, 99 Grand St.

ZAUPAJTE NAM — MI VAS NE VARAMO. — REDKO KEDAJ JEDNAKA PRILIKA ZA OZDRAVJENJE VAŠE BOLEZNI V KRATKEM ČASU.

Iz Rusije.

PIŠE MAKSIM GORKI.

Ko sem delal od ranega jutra vročega poletnega dne meseca junija, na obrežju reke Volge, in gradili si čolnič; ravno o poldan sem pa zaslišal od nekod iz bližine žalosten, opuščen klic in repot, kakor da bi rjovela lačna zverjad. Da si sem bil sam lačen hotel sem vendar biti gotov z delom, ter se za omenjeni ropot še zmenil nisem. Ali tu ropot se je po bliskovo širil, in kmalu bilo je videti dim in za dimom ogenj.

V jasnom ozračju je ležal debel oblak prahu, ravno nad mestom, kateri je naznanjal žalosten dogodek. Pogledam kaj da je, a takoj opazim še večjo množino dima, in še veliko hujše rjovenje in upitje kakor popred, vedel sem torej, da se nekaj strašnega godi. Slišati in videti je bilo kakor, da bi se k sodnjemu dnevu pripravljalo.

Odločil sem svoje delo in šel na lice mesta. Videl sem ljudi bežati v velikih trumah tako, da so se med dvoriščnimi vrati, skoz katera so prihajali zajezili. Njih beg je bil v dolino, ki se je nahajala v bližini lega mesta. Za njimi tekli so otroci in sključeni starčki, in stare ženice, za temi paso se pojaviteli psi. Vse je bežalo pred strahom, še sam sem na posled pričel bežati.

"Na Elizabet trgu je strašen boj!" Tako so nekateri, ki so bežali šepetal med seboj.

Neki voz je prišel nasproti bezečina, ali gnečja ljudstva ga je vstavila. Voznik se je trudil, da bi spravil konje in voz naprej, toda ves njegov napor bil je zamoran.

Slišalo se je glasno upitje: "vratarji pretepoj naši!"

Slišali so se hudi udarec, ki so padali nevsmiljeno po glavah vbozega ljudstva.

Obrnil sem se v stran in nameraval nekoliko postati, toda ulica je bila prenapolnjena z ljudmi, kakor je napolnjena vreča z žitom. Od vseh strani pa so se slišali obupni klici na pomoč, jokanje, upitje in krčanje od, z blidcem in knutami tepenih ljudi. Žalosten dogajaj mi je padel pred oči in ušesa — mučeništva. Zemlja se je tresla pod nogami in gneča ljudi, ki ni mogla več strahu prenašati se je — zgrudila na tlak od prevellikega napora in telesne oslablosti.

Na to se prikaže star mož, lepega in čednega obrazca, ki mu je bilo zadovoljstvo čitati raz obraza, in reče: sedaj so židom poplačali. Prav se jim je zgodilo. Tako je starec zadovoljno mrmar, med tem, ko je svoje mehke roke mel jedno ob drugo veselega obraza, da so bili židje tepeni.

Pehal sem se naprej med gnečjo ljudi, da opazujem bolj na tanko brutalnosti beričev in, da vidim konec temu strašnemu postopanju, kriku, joku in žalostnemu zdihovanju.

Do sreči ni ganil samo mene ta strašni prizor, ampak vsakega kdor je stal v bližini in videl trpinčenje vbozega ljudstva. Le malo jih je šlo mimo, da hi ne bili več ali manj ranjem ozir. "razmesarjen": v vsacem času, onki so se pripravljali na spopad bilo je videti soliza. Eni so upili radi pekočih ran, drugi so se pehali zkozi množino ljudi, ker pričakovati je bilo vsak čas razpad močnih sten in ograj mogočnega mesta iz nesrečnega prizorišča, da z tem konča trpinčenje in pokoplje zverinska bitja.

Tudi sam sem vrbel kamen na dvojnično mučeništvo, za tem druzega, in še tretjega, a sem takoj opazil nevarnost trpečih ljudi, ki so bili nakopičeni ob stenah dvorišča. Nekoliko naprej od tega moršča, stala je velika hiša napolnjena človeških žrtv. Na prvi pogled se mi je zdelo, da sedijo, a prepričal sem se, da so bili nametani drug vrh druzega kot sardine v škatli, ki so se bojevali z smrtno. Trdo vkovani kot diamond v skalo, tako so bili ti nesrečni vkovani v močno zidovje, da tam zadobjivo svoj prezgodnji grob. Na poi gola telesa, njih udrite in na pol odprte oči: zobje pa so se videle iza razbitih ustnic in čeljusti. Roke so se križale in pobljale druga drugo, in drug druzega. Nekateri so skušali vstatiti, a nadali zopet nezaj, ter se raz postavili novim žrtvam.

Okoli stoječi so pa britko pričakovati svojcev, a zgodilo se je pa, da je maršikateri dobili onemoglo, ali pa že mrtvo telo svojcev nazaj.

Ljuto zoperstavljenje starejših židov, je zadevo klanja le še bolj postrilo. Neki stari žid, radi velikega drenja splezal je na neko streho, koja ni bila ravno visoka; ter se postavil v zavetje poleg dimnika ki je štriel skoč streho, z prst je razkopaval dimnik in pričel metati opeko na krvoljne zverine. Njegova dolga brada

segala je daleč po prsih navzdol, in njegovi kot sneg belli lasje dvigali so se ponosno po konci. Sedaj so pa zaledali trinogi tudi njega, in vsi eno glaso zavplili:

"Vstrelite ga!"
"Prinesite puško!"
"Pobite ga, kamnje, kamnje!"
"Skočite na njega!"

Na hiši so bila vsa okna pobita, in ko je tema nastala pričeli so z delom. Metalli pohištvo skoz okna na dvorišče. Pri oknu je stal mladenič širokih pleč in kodrastih las ki je podajal pohištvo skoz okno, ter na ves glas upil proti svojemu sodrugu, da naj tudi od drugih pohištvo sprejema, kateri so ga isto tako pri oknu ven molili. Še enkrat zavplje proti svojemu sodrugu: "Hej, pazi se! In skočil je zopet po pohištvo. Sodrug pa je padel na zemljo, ravno ko je sonce pozdravljalo z svojimi zadnjimi žarki celo naravo in umrl je. In ko so tudi drugi zapazili, da jim je vše sodrug mrtev, nekateri pa so še na ves glas upili: "Primti to!" Seveda oni ki so podajali pohištvo skoz okno; oni pa, koji so pohištvo oči zunaj prejemali in ki so videli sodruga pasti in na teh ležati, so pa zopet upili: "Pridržite ga, rešite mu življenje!"

Naenkrat se pa zasliš močan glas iz več grlov: "Hej prijatelji, v to stran. Tukaj, tukaj!" Na to se velika množina trinogov skoz dvoriščna vrata prikaže.

Ti so pobijali, lomili in trepetali od jezev v radosti od zavžite človeške krv.

Od druge strani so se pa slišali klici: "Dolj, dolj z njimi. V zrak jih spustimo!"

Med tem časom je nego pridno delal v sobi v drugem nadstropju, in skušal prevoltiti steno z železnim drogom, koja je mejila sosedno sobo, iz katere se je naddal rešitev; in ko je prevoltal malo luknjo na ulico, prisrči opeka, a pano in pesek okrog njegove glave. Streljenec pada od nekod blizu ujega, in se razleti zraku, od katere kos je zadel neko žensko in jo težko ranil. Ozrla se je in zgrudila na tla.

Njene poslednje besede pa so bile: "Beži brat!"

"Kozaki so prišli!"

In res, izza temne ulice se je slišalo globoko dihanje konj, in plahkozaški vojaki, z čepicami na glavah so se na njih priklanjali, ob straneh so se pa slišali živalsko močni glasovi zapovedovalcev in voditeljev rekoč:

"Trirstno naprej, stopaj!"

Na enkrat pa se zrušil neko židovje. Stene so bile le podprtne ter podkoprne od ljudi ki so si iskali rešitev. Kozaki so se takoj podali na rozvaline in iskali nesrečne, in kogar so našli polomili so mu še ostale zdrave kosti, jih vlekli na prostu ulico in jih na vse močne načine mučili. Komor si pogledal, tam si videl več mučeništva.

Ljudstvo je zbegano letelo sem in tje kakor bi bilo mutasto in gluho po njih plečih pa so padali jermeni in knute. Nameravali so jih nagnati v dvorišče na prostor — mučeništva, toda, nesrečni uporabili so vso svojo skrajno moč in silo, ter zbežali na vse strani. Tako pa so krvoželjni tudi zbrali večjo vojno silo, katera jim je sledila in katerega so dohiteli privezali so ga na vrvkonju in ga vlekli na kraj mučeništva. Kdor ni videl žalostnega prizora z svojimi lastnimi očmi, ta ne veruje, in mu tudi ni mogoče opisati muke trpinčenih.

Kozaki so jezdili na svojih na pol divjih konjih ob desnej strani, pomikajoč se korak za korakom k svojim žrtvam ob židu, kamor so jih uganjali. Ljudje pa so bežali kamor je kdo morel in pehali eden druzega na stran in na tla.

Kmalu na to pa se je vsulo kamenje in opeka, kakor toča na kozakove glave, in iz gornjega nastropja neke hiše se je slišali strel.

Neka žena se je vrgla pod noge kozakemu konju. Bila je vsa pobita in krije ji je curkoma lila po obrazu in životu. Naenkrat pa ovstane in se postavi z vso močjo na noge, kozaka zgrabi v tej sveti jesi za noge, ter ga potegne raz konja.

"Beži!"

"Stoj tam kjer si! Dolj z kozaki!" Takšni so bili klici skoz in skoz.

Ljudstvo pa je bilo zbegano in se pehalo sem in tje, kakor gozdni levi. Dihanje konj se je slišalo daleč na okrog in rapot konjskih kopit je odmeval po okolici. Po bliskovo so se prikazali in zopet zbegli.

Kmalu so dohiteli množico ljudi, kateri so bili obrnjeni k kozakom. Ta kaj pa se zasliši povelje: "Pol skavrona naprej, stopaj!" Ljudstvo je trepetalo in čakalo kaj bodo. V ozadju in ob straneh te druhali pa je na stotine policajev stražilo, da bi namreč

koji od teh neušel. Na to je ljudstvo začelo skakati čez ograjo, da bi se stem rešilo strašnih muk na kavninskem dvorišču, a kozaki pa za njimi.

Tako na to pa se je pričelo klanje. Kozaki so grozovito sekali z sabljami po ljudeh, ti pa so bili krotki kot jagnjeta, njih glave in roke pa so padaše na zemljo, kakor dozorela jabolka raz jablanovega drevesa. Krije tekla v potokih. "In vendar imenuje pisatelj to carjevo krvoljeno tolpo — strahopetec." Zakaj?

Ravno tisti večer so se dogodili tem podobni prizori na trgovinski ulici in človek ki je prišel mimo, je slišal strašno usno poročilo namreč: "Videl sem kozake na delu, kateri so na imenovani ulici posekali na drobne kose štirinajst židov." In oni koji so to gledali, pustili so bladnokrovno svoje sodruge na kose rozsekati.

Tudi otrokom, starecem, in ženam niso kozake pošasti prizanesle. Koder so se te kozake pošasti pojavile, vrnili se jim je vse, še iz lastnih stanovanj so ljudi bežali in si iskali novega bivališča in skrivilšča.

Tako sem videl neko noč v zimskem času starca z dolgo črno brado, ki je imel glavo v pernicu zavito, ter se razgovarjal z svojim sodrugom: "Danes sneži, dobro pazite prijatelji, da Vam vaši nosovi ne ozebejo." — "Nekaj je na dvorišču." — "Nekdo zdihuje." Tako se začuje močan glas: — "V to stran!" Našel sem skrite, židovske otroke za vodnem sodom, tukaj so! "Pobil, umoril jih, steri jim glave!" — "Hej ti starci žid, ki ravno sedaj tod okrog laži povej, najti hočemo še druge, tvojih otrok otroke. Priči toraj sem ali pa pobijemo tebe in tvoj zarod."

Nato je nastalo strašno upitje in ljudje so objemali nedolžne otroke, kakor objame hudornik električni blisk kadar grmi, bliska, ter cepli velenke na tla.

"Pustite otroke, je bilo povelje kozakov. Dolj z starimi!"

In pričeli so prebadati njih prsa.

Eden kozakov se pa oglaši: "Kaj hudiča, proč s zdihovanjem."

Jaz sem odšel, kozaki pa so kiali dalje. Nesrečen med nesrečniki.

Yondorf Bros 365 - 367
Blue Island Avenue
in vogal 14.
ulice.

Solidna trgovina oblek.

Možke obleke in suknje \$ 7.50
najnovejše mode po do ..... \$ 25.00

Obleke za dečke in suknje \$ 3.50
najnovejše mode po do ..... \$ 10.00

Naši po \$ 1.50 in \$ 2. klobuki so najboljši v mestu.

**Spodnje možke obleke
vsake vrste, srajce in
druge potrebščine po
50c. 75c. in \$ 1.**

Obiščite nas in preprljajte se
Na vogalu 14 ulice in Blue Island Ave.

Frank Stonich, prodajalec.

Raznovrstni godbeni instrumenti po nizki ceni.

JOS. JERAN,
459 W. 18. St. Chicago,

se priporoča za popravljenjegod. instrumentov

Vaclav Donat

izdeluje neopojne pijače — sodovico in mineralno vodo.

576 W. 19. St. Telefon, Canal 6296

SEVEROV SLOVENSKI ALMANAK.

Z veseljem Vam naznanjam, da imamo slovenskemu ljudstvu na izpločno raščeklar za leto 1906, kjer je vše pripravljen za oddajo. Enega dobite brezplačno v katerisobi predajalni ali lekarni, kjer prodajajo naša zdravila ali če pošljete dopisnico naravnost na nas. Sedanja izdaja je spisana v deveterih raznovrstnih jezikih in številkah do 800,000 spisov. Poleg koledarja, ki ima 64 strani, so še drugi raznovrstni spisi, kakor: vremensko prorokovanje, poduk o raznoterih nevarnih bolezni, katerega so izdali svetovno-znani zdravnik, kar bi moral vsak človek vedeti, ter raznovrstne šale izvrstnih šaljivcev, in dvanajst strani za zapisnik.

Naša knjižica "Ženske bolezni" se pošlje plače prosto na prošnjo. Če naša zdravila ni mogoče v Vašem kraju dobiti pošljite naročbo naravnost do nas. Za naročila, ki stanejo \$1 ali več, plačamo mi vse expresne stroške. Ako nam pošljete \$5.00 si smete naročiti naših zdravil, ki drugače stanejo \$6.00.

Zdravniški nasveti zastonj.

Severova Tonika za lase zabrani posebno padanje las, ozdravi prhute in pospešuje rast las. Cena 25c.

Severovo Zdravilo zoper revmatizem odstrani in zdravi čudežno hitro nevralgijo v boku, trganje v križu in sve druge revmatične bolezni. Cena \$1.00.

Severovo Kričistilec deluje posebno izvrstno proti bolezni v vratu, bulam in priščem in očiščuje kri ter je najboljše zdravilo zoper vse vratne bolezni, posebno spomladji. — \$1.

Severovo Mazilo za garje je zdravilo prve vrste posebno proti garjam in drugim podobnim boleznim. Cena 50c.

Severov Nervoton zdravi beznost, glavobol, sklučenost, nervoznost, alkoholizem in druge nervozne bolezni. Cena \$1.00.

Severovi Tableti proti prehlajenju je najizvrstnejše zdravilo zoper gripe. Prehlajenje in kašel ozdravi v enem samem dnevu. Cena 25c.

Severovo Mazilo za lase dela lase mehke ter jimi daje lep blesek in prijeten vonj. Cena 25c.

Severova Mast za rane in ureznine premržene rane zaceli izvanredno hitro. Cena 25c.

"Glas Svobode"

[THE VOICE OF LIBERTY]

WEEKLY

Published by The Glas Svobode Co
683 Loomis St. Chicago, Ill.Entered at the Post Office at Chicago, Ill., as
Second Class Matter.

Subscription \$1.50 per year.

Advertisements on agreement.

"Glas Svobode" izide vsaki petek

za velja za AMERIKO:
za celo leto \$1.50
za pol leta 75c

ZA EVROPO:

za celo leto ..... kron 10
za pol leta ..... kron 5Prvi svobodomiseln list za slovenski
narod v Ameriki.Naslov za dopise in pošiljatve je
sleden:**Glas Svobode'**
657 W. 18TH ST. CHICAGO, ILL.**Dopisi.**

Cumberland, Wyo.

Nadaljevanje dopisa v predzadnjem
št. "Glas Svobode."Kakor sem poročal v predzadnjem
št. o žalostnem slučaju, nam prerano
umrle rojakinja Ivana Milnar, na-
menil sem se danes naznaniti tudi
vzroke smrti rajnice, katera je bila
žrtev, mej slovenci tukajšnje naselbi-
ne v obče pozname Farizejke Kancelli-
ne Žagar.Bilo je meseca Februarja t. l., ko se
je Ivana Milnar napotila po vodo iz
bližnjega vodnjaka; kar naenkrat
plane Koncelina Žagar z njenim 17
letno hčerjo, kakor lev na svoj plen,
in začneti odelovati nesrečno žrtev.
Starejša z dogo od soda, njena hčer
pa z neko posodo od masti, dokler se
Ivana Milnar vso razmesarjena, ne-
zavestna ni zgrudila na tla. Sedaj so
so te dve pobiteljke zavedle svojega
zločina ter prišle v zadrgo.Polivati ste pričele nesrečno žrtev
z ledeno vodo, mislec, da stem po-
ravnate zlo katero ste učili. Voda,
katero ste polivali po nesrečnici se je
hipoma zledenila, ter prizadala po-
leg drugih smrtnih udarcev, še huje
posledice prehlajenja. Še le, ko so
druge ženske opazile nečloveško po-
četje teh nebeških izvoljenikov, so pri-
hiteli in prenesli Ivano Milnar v za-
vjetišče, ter poklicale zdravnika, da
ji je obvezal rane in jo privedel do
zavesti. Posledice so bile grozne za
ubogo žrtev; trpela je več mesecev
valed prizadetih ran in prehlajenja,
dokler jo smrt ni rešila iz groznega
polozja.Ta žalosten dogodek naj služi cen-
rojakom v svarilo v izbiranju svojih
boljših polovic. Ne iščite si družic mej
svetohiškimi tretjerednicami, kateri
so pa z enako butaro obloženi naj jih
skušajo privedeti do spoznanja in člo-
vekoljubja.Pozdrav vsem čitaljem priljublje-
nega nam lista "Glas Svobode" in obli-
ko, vspela pri trudopolnem delu.

M.....

Leadville, Colo.

Dne 13. nov. 1905.

Uredništvo "Glas Svobode".

Prosim Vas, da sprejmecete naslednji
dopis v predale vrednega nam lista.Ko sem se neko jutro vračal od tru-
dopolnega dela na svoj dom, stopil pred
mě "Kristov namestnik", in me prav
po volje napade rekoč: daj kar imaš,
da se jas redim na tvoje žulje, in da se
cerkev popravi; ter potegne svojo, ni-
gdar polno farško bisago, da me je
groze strah spreletaval ko sem to bi-
sago zagledal pred seboj. Še bolj pa
me je osupnilo videc prihajati ga iz
slaboglasne ulice, to je tam kjer sta-
nujejo "usmiljeni device". Kaj je ja
"Kristov namestnik" tu iskal? je lahko
uganiti ... ! Jaz bi g. Peršetu sveto-
val, da kadar se zopet poda na kriva
pot, naj gre po noči, da ne bo ljudem
pohujšanja dajal. Za beračenje si pri-
naj v prihodnje vzame mestnega stra-
žarja, da ga ne bo ženice psovale, in
vrata pred nosom zapirale.Omenim naj še, da marsikateri ro-
jakov misli, da ako farju kaj da, mu
bojo vsi grehi odpuščeni, kakor se je
predkratkem tukaj zgodilo.Umrl Anton Ivanc je dolgoval g.
Frank Germanu \$60., za katero svote
je njegov brat Frank Ivanc jamčil pla-
čati, aki bi brat iste svote sam ne pla-
čal. Namesto pa, da bi poravnal omen-
jeni dolg g. Germanu, kupil je za "Per-šetovo cerkev" mater božjo, g. Peršetu
pa še v roko stisnil par dolarčkov,
potem je pri obravnavi, glede zgoraj
nevedenega dolga pričal, in evo ti ga!
Dolga ni potreba plačati, saj g. Peršet
za par dolarčkov odveže vse grehe.G. Peršetu pa se svetujem, da naj v
prihodnje ne napada več ljudi po uli-
cah s svojo bisago, in da se drži svoje
trdnjave, sicer bom primoran izposta-
viti ga slovenskim proletarcem v pol-
nej nagoti.

Z bratiskim pozdravom.

Josip Mišica.

FINCI SO ZMAGALI.

Vlada je spoznala, da je preslabá,
da bi zadušila revolucijo na Rusku ter
se je morala vdati. Car je podpisal
manifest, s katerim se na Finskom
zopet odpravi vojaška obveznost, ki se
je bila vpeljala leta 1901. Istotako so
se razveljavile vse odredbe glede orož-
nikov in javnih shodov. Nadalje se je
naročilo senatu, da izdela deželnozob-
ski red na podlagi splošne in enake
vollino pravice, da takoj odpravi pre-
ventivno cenzuro, izdela zakonske na-
črte za tiskovno svobodo, za svobodo
shajanja in združevanja. Vsi načrti
morajo biti izgotovljeni do otvoritve
deželnega zobra.— Dunaj 23. novembra. Socialni dem-
okrati nameravajo takoj v prvi seji
poslanske zbornice začeti veliko akcio-
jo za splošno in enako vollino pravico.— Praga 23. novembra. Včeraj je bila
velika češka demonstracija za splo-
šno vollino pravico. Posebno se je de-
monstriralo proti tistim nemškim po-
slancem, ki so v državnem zboru gla-
sovali proti splošni vollini pravici.

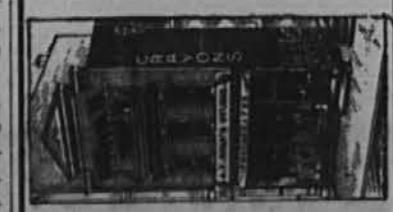
POZOR ROJAKI!

Opozarjam rojake, da nam bo
de knjižica "ŽRTEV RAZMER" ali
"ZAPISKI KRAJSKEGA KAP-
LANA", kmalu pošla. Kdor želi
imeti knjižico, naj dopošlje 25c.
na upravnštvo "Gl. Sv." in po-
šljemo mu jo takoj.Žaloigra, ki se opisuje v knji-
žici, se je završila na Kranjskem
ter je povsem resnična.Ako pošljete denar v staro do-
movino, obrnite se zaupno
na M. V. Konda-ta, 683 Loomis
Str., Chicago, Ill.

Nad 30 let
se je obnašal
Dr. RICHTERJEV
SVETOVNI, PRENOVILI
"SIDRO"
Pain Expeller
kot najboljši lek zoper
REUMATIZEM,
POKOSTNICO,
PODAGRO itd.
in razne reumatične
neprilike.
SAMO: 25ct. in 50ct. v vseh lekarnah
ali pri
F. A. Richter & Co.
215 Pearl Street,
New York.

Importiran tobak iz stare domo-
vine. V zalogi imam po 7, 8, 13 in
17 kr., kakor sport, sultan in dam-
ske cigarete. **J. YOKOUN,**
544 Blue Island Ave.

Badaya dobite!
Veliko podobo z dvanašterico
kabinetnih slik, pri fotografu
J. F. Maly,
570 W. 18. St. blizu Blue Isla
Dobro delo, zmerne cene.

Vsem rojakom priporočam
svojo fino urejeno

GOSTILNO

na 163 Reed St., Milwaukee, Wis.
Postrežba točna in solidna.
Vsak potajoči Slovenc dobro do-
šel! C. HOFBAUER.POSEBNI OGLAS.
Nova prekomorska črta—Sredozem-
sko in Adrijansko morje.—

Cunard Line.

ustanovljena leta 1840.

Velikanski novi brzoparnik

"CARONIA"

676 čevljev dolg, nosi 21,000 ton in
ima 21,000 konjskih moči, ter je edini
največji parnik na svetu. Pluje iz
New Yorka, 9. jan. in 27. feb. 1900.
S 26. apriliom 1904 so pričeli pluti
parniki Cunard Line iz New Yorka pre-
ko Neapelja v Trst in Reko.

Parniki plujejo iz New Yorka:

Pannonia (nov parnik z dvojnim vi-
jam, 9,851 ton), dne 1. nov. t. l.
Carpathia (nov parnik, z dvojnim vi-
jam), dne 21. nov. t. l.
Slavonia (nov parnik, z dvojnim vi-
jam, 10,605 ton) dne 5. dec. t. l.

Se iščelo agentje!

John. J. Dwyer

679 Blue Island Avenue.

Gostilničar

se priporoča Slovencem in dru-
žim Slovanom v obilen obisk.

Postrežba točna in solidna

J. J. Dwyer, 679 Blue Island Ave.

NAJEMNIK & VANA,

IZDELIVALCA

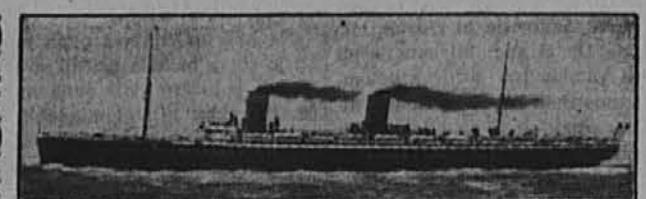
sodovice mineralne vode in drugih
neopojnih pijač.
82—84 Fisk St. Tel. Canal 1405

PIJTE
GREKO VINO TRIGLAV
in
zelodeno grencico Ban Jelacic, ki
se izdeluje 558 W. 18 St. Chicago.
Triglav Chemical Works,
tiste se poštene agente
po vseh mestih.
**

Kdor hoče kmalu dojeti na Kranjsko, Koroško, Spodnje Šta-
jersko ali v Istrijo, naj se posluži parnikov francoske družbe

Compagnie Generale Transatlantique.

LE 6. DNI NA MORJU.

Parniki plujejo iz New Yorka vsak četr-
tek ob 10. uri dopoldan.Glavni agent za Ameriko in Canada
na 32 Broadway St. New York.MAURICE W. KOZMINSKI, glavni agent za zapad,
na 71 Dearborn St. Chicago, Ill.Frank Medosh, agent na 9478 Ewing Ave. S. Chicago, Ill.
A. C. Jankovich, agent na 2127 Archer Ave. Chicago, Ill.

Slika predstavlja zlato damske uro (Gold filled.) JAMČI SE ZA 20 LET.

V naravni velikosti slike.

Kolesovje je najboljši ameriški izdelek
—Elgin ali Waltham. Te vrste ura stank le \$14.00V obilo naročbo se priporoča vsem Slo-
vencem in Hrvatom dobro znani

Jacob Stonich,

72 E. Madison St.
Chicago, Ill.

Ako hočete prihraniti nekaj dolarjev, kupite peči in pohištvo pri

NAS

Jas. Vasumpaur,

na voglu 18 in Paulina ul. Chicago, Ill.

BRATJE DELA VCI!

Cene delnicam grejo čimdelj višje.

Našiga noviga parobrodna društva parobrod "Brooklyn", jev evropskih vodah pokazal kraseno
prosperite. Z redno plovitbo je družba pričela v začetku meseca oktobra t. l. Radi tega so
tudi cene delnicam poskodile. Še je čas, da si vsaki delavec lahko priskrbi delnice in tako postane sotrud-
nik tega ogromnega podjetja. Ne odlašajte! Kupite kolikor morate delnic, dokler so še po \$5.00

FRANK ZOTTI & CO.

Na zahtevo dajemo vsakomur pojasnila.

Ta kupon izrežite, napišite in ga pošljite z denarjem na spodaj omenjeni naslov.

Vsaka delnica je vplačana popolnoma, in se nemore več vplačati.

(Incorporated under the laws of the State of Maine)

Frank Zotti Steamship Company.

FRANK ZOTTI, PRESIDENT.

Inkorporirana po državnih zakonih z glavnico \$2.000.000, od katerih je že
\$1.500.000 uplačanih.

108 Greenwich Street, New York.

Cenjeni gospod:

S tem predplačam na delnic Frank Zotti-jeve parobrodne družbe po \$5.00
komad, in Vam prigibno pošljem svoto od ..... dollarjev, katero upotrebit v zgoraj
povedano svrhu, in delnice mi prej ko mogoče dopošljite.S tem se razume, ako predplača prekoračijo preje navedeno glavnico, da mi zgornjo svoto vrne-
te v celem znesku.

Ime.....

Ulica in št.....

Mesto in država.....

Dne ..... 190....

Ceki, menice (trate) in poštne naknade naj se pošljajo direktno na:

Frank Zotti S. S. Co. 108 Greenwich St. New York, N. Y.

Slovenska Narodna

Podpora Jednota.

s sedežem v Chicago, Illinois.

Predsednik: JOHN STONICH, 559 S. Centre Ave., Chicago, Ill.
 Podpredsednik: MATIJA STROHEN, 443 Main Str. La Salle, Ill.
 Tajnik: MARTIN KONDA, 657—659 W. 18. St., Chicago, Ill.
 Zapisnikar: ANTON MLADIČ, 134 W. 19th Str., Chicago, Ill.
 Blagajnik: FRANK KLOBUČAR, 9617 Ewing Ave., South. Chicago, Ill.
 Nadzor. DAN. BADOVINAC, P. O. Box 193 La Salle, Ill.
 učilj: JOHN VERSČAJ, 674 W. 21st Pl., Chicago, Ill.
 MATIJA STROHEN, 443 Main Str. La Salle, Ill.
 Pomožni MARTIN POTOKAR, 564 S. Centre Ave., Chicago, Ill.
 odbor: MOHOM MLADIČ, 617 S. Centre Ave., Chicago, Ill.
 JAKOB TISOL, 343 Fulton St. Pt. llman, Ill.
 Bolniški MARTIN SKALA, Box 1056 Ely, Minn.
 odbor: JOSIP MATKO, Box 481 Claridge, Pa.
 MATIJA PEČJAK, 819 Chestnut St. Johnstown, Pa.

VSE DOPISE naj blagovole društveni zastopniki pošiljati na I. tajnika Martin Konda; denarne pošiljatve pa blagajniku Frank Klobučarju.

Pristop.

K društvu "Slavia" št. 1 v Chicago, Ill.: Andrej Janša, 1262; Karol Ulašič, 1263; Alojz Novina, 1264; Frank Žokalj, 1261. Društvo šteje 74 udov.

K društvu "Triglav" št. 2 v La Salle, Ill.: Anton Kokalj, 1265; Anton Livk, 1266; Anton Plešek, 1267; Ivan Plazar, 1268; Frank Volk, 1269; Anton Perše, 1270. Društvo šteje 110 udov.

K društvu "Adrija" št. 3 v Johnstown, Pa.: Josip Teršinar, 1271; Ivan Pajk, 1272; Mihael Ošaben, 1273. Društvo šteje 53 udov.

K društvu "Bratstvo" št. 4 v Steel, Ohio.: Frank Golob, 1274. Društvo šteje 34 udov.

K društvu "Bratstvo" št. 6 v Morgan, Pa.: Frank Tomec, 1275. Društvo šteje 58 udov.

K društvu "Delavec" št. 8 v So. Chicago, Ill.: Ivan Bregar, 1276; Ivan Stritar, 1277. Društvo šteje 28 udov.

K društvu "Bratstvo Naprej" št. 9 v Yale, Kans.: Anton Horbec, 1278. Društvo šteje 58 udov.

K društvu "Trdnjava" št. 10 v Rock Springs, Wyo.: Valentin Stalek, 1279; Marko Babič, 1280. Društvo šteje 70 udov.

K društvu "Sokol" št. 11 v Roslyn, Wash.: Ivan Petrič, 1281; Rafael Ožura, 1282. Društvo šteje 16 udov.

K društvu "Zarja" št. 15 v Rampionsdale, Wash.: Ivan Petek, 1283; Frank Muzga, 1284; Anton Kerzner, 1285; Mihael Ferlič, 1286; Louis Mayrič, 1287. Društvo šteje 33 udov.

K društvu "Sloga" št. 16 v Milwaukee, Wis.: Josip Presečnik, 1289; Ivan Kalan, 1289; Frank Matjaš, 1290. Društvo šteje 14 udov.

K društvu "Orel" št. 19 v Stone City, Kans.: Anton Potokar, 1291. Društvo šteje 38 udov.

K društvu "Sokol" št. 20 v Ely, Minn.: Urban Znajder, 1292; Ivan Zbačnik, 1293; Josip Pesel, 1294. Društvo šteje 33 udov.

K društvu "Orel" št. 21 v Pueblo, Colo.: Frank Bojc, 1295; Ivan Gerlj, 1296; Ignac Fabec, 1297; Frank Franc, 1298. Društvo šteje 32 udov.

K društvu "Edinost" št. 23 v Darragh, Pa.: Ivan Leskovec, 1299; Andrej Dolinšek, 1300. Društvo šteje 41 udov.

K društvu "Šmarnica" št. 24 v Jenny Lind, Ark.: Frank Gorenc, 1301. Društvo šteje 23 udov.

K društvu "Zora" št. 25 v Tercio, Colo.: Anton Markovič, 1302; Matija Medved, 1303; Matija Kosteč, 1304; Josip Fink, 1305; Josip Levar, 1306. Društvo šteje 34 udov.

K društvu "Bratje Svobode" št. 26 v Cumberland, Wyo.: Ivan Smrdel, 1307; Ivan Zunter, 1308; Ivan Kramer, 1309. Dr. št. 33 udov.

K društvu "Celje" št. 27 v Frontenac, Kans.: Alojz Slabšak, 1310. Društvo šteje 41 udov.

K društvu "Popotnik" št. 30 v Weir City, Kans.: Matevž Kralik, 1311; Nikolaj Simončič, 1312; Matija Volovšek, 1313; Frank Leber, 1314; Matija Setina, 1315; Josip Dobnikar, 1316; Valentin Bresnikar, 1317. Društvo šteje 58 udov.

Suspendovan udje zopet sprejeti.

K društvu "Triglav" št. 2 v La Salle, Ill.: Alojz Derčel, 471. Društvo šteje 111 udov.

K društvu "Adrija" št. 3 v Johnstown, Pa.: Frank Samec, 150. Društvo šteje 54 udov.

K društvu "Bratstvo" št. 6 v Morgan, Pa.: Josip Kokalj, 427. Društvo šteje 59 udov.

K društvu "Sokol" št. 11 v Roslyn, Wash.: Anton Ložkar, 321; Ignac Mrvar, 329; Lukas Tišler, 445; Martin Bogataj, 323. Društvo šteje 20 udov.

K društvu "Sloga" št. 14 v Waukegan, Ill.: Ivan Mahnič, 467. Društvo šteje 11 udov.

K društvu "Orel" št. 21 v Pueblo, Colo.: Frank Verhovec, 637. Društvo šteje 33 udov.

Prestop.

Od društva "Edinost" št. 13 v Wheeling Creek, Ohio: k društvu "Bratstvo Naprej" št. 9 v Yale, Kans.: Martin Kranjc, 1046. Prvo društvo šteje 30 in drugo šteje 59 udov.

Od dr. "Edinost" št. 23 v Darragh, Pa.: kdr. "Zora" št. 25 v Tercio, Colo.: Anton Hauptman, 821. Prvo društvo šteje 40 in drugo 34 udov.

Suspendovanje.

Od društva "Slavija" št. 1 v Chicago, Ill.: Marko Matekovič, 703. Društvo šteje 73 udov.

Od društva "Triglav" št. 2 La Salle, Ill.: Josip Roštan, 698. Društvo šteje 110 udov.

Od društva "Bratstvo" št. 4 v Steel, Ohio: Ivan Durjava, 162; Frank Taučar, 864. Društvo šteje 32 udov.

Od društva "Delavec" št. 8 v So. Chicago, Ill.: Frank Rozina, 443. Društvo šteje 27 udov.

Od društva "Sokol" št. 11 v Roslyn, Wash.: Frank Robnik, 966. Društvo šteje 19 udov.

Od društva "Celje" št. 27 v Frontenac, Kans.: Frank Čekada, 1093; Frank Parkelj, 1102. Društvo šteje 39 udov.

Izklučenje.

Od društva "Bratstvo Naprej" št. 9 v Yale, Kans.: Tomáš Mravlja, 271. Društvo šteje 58 udov.

MARTIN KONDA, I. r. tajnik.

Edina vinarna, ki toči najboljše kalifornijska in importirana vina. Kdor piše naše vino, trdi, da še ni nikdar v svojem življenju pokusil boljšo kapljico. Vsi dobro došli!

Hermanekov Angelika balzam je najboljše krepilo.

Kedr telo slabih in se njega moč čimdalje boljinbolj zmanjšuje te-

daj potrebuje želodec krepila za prebavljenje, da ojači čревa in ledvice. Hermanekov angelika balzam se proizvaja le iz korenin, zelišč in izbranih rož, ki so potrebne za ojačanje telesa in utrditev zdravja. Ako postane kričišča, se pretaka nepravilno in postaja razkrojena, telo ne dobiva dovelj jakosti, torej slabih in razpada, pristopno je boleznim, nervoznosti, slabemu prebavljenju, izgubi slasti do jedil, nespečnosti.

Poleg se pa prikazujejo še druge bolezni, ki imajo svoj izvor le v slabih krvi, n. pr. mrzlica. Hermanekov angelika balzam je najboljši kričiščilec in krepilo, ki vedno pomaga, ako telo slabih.

Cena 75c; po pošti 85c.

Izdeluje in prodaja edino

J. C. Hermanek, lekarnar,
585 So. Centre Av. Chicago III.

Odpela sva moderno urejeno gos-tilno na 156 Desplaines ulici in voglu Austin Ave—

kjer bodeva točila pivo prve vrste, pristna naravna vina in izborni žganje.

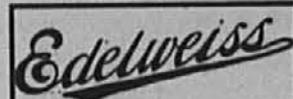
Uniske smodke na raspolago.

V obilni poset se priporočava vsem rojakom, brata

Polanšek brata.

P. Schoenhofen Brdg. Co's.

Najboljše pivo je

Se prodaja povsod.

Phone Canal 9 Chicago, Ill.

Kasparjeva država na banka.

623 Blue Island Ave. Chicago, Ill.

plačuje od vlog 1. jan. pa 30 jun. in od 1. jul. pa do 30 dec. po 3 odstotke obresti.

Hranilni predel za \$3. na leto.

Pošilja se denar na vse dele sveta in prodaja se tudi vozne listke (šifkarte).

Denar se posojuje na posestva in zavarovalne police.

Zanesljiva trgovina, nizke cene

Karkoli kupite pri nas, bodi si še za tako nizko ceno, mi jamčimo za isto vrednost. Čitaj in prevdari cene za ta teden.

PRODAJALCI

John Kremesec in Frank W. Zathurecky. Vprašajte po štev. 12 ali po štev. 3.

Posebno težka črna Prunella — za krila in obleke, čista volna, nenavadna cena jard le..... 75c

Krasno nagubano blago — in tudi v navadnih barvah za otročje obleke in ženske bluze, — za časa te razprodaje jard le..... 23c

Cisto volneni Venetian Serge, Granite in Panama blago — v veliki zalogi najnovnejših barv, najboljše za ta denar, jard le..... 59c

Ostanki — mnogo finih preostalih kosov, nekteri vredni do 48c, tvoja izbira jard le..... 25c

Dolge ženske suknje podložene z satinom, delane iz finega kerseja, — v črni ali bobrovi barvi, navadna cena \$15, sedaj le..... \$11.00

Dolge suknje za gospodične in dekleta — popularne v tej sezoni, delane po najnovnejšem kroju in blaga, nektere vredne po \$7.50, sedaj le..... \$3.98

Dolge možke suknje — lepo izdelane, katerih cene navadno vidite v oglasih po \$10 in \$12.00, mi imamo take v črni in Oxford barvi dolge od 48 do 52 palcev, za..... \$8.50

Dolge suknje za mladenice — z navadnim oprsjem, delane iz Meltona, v črni ali oxford barvi, z pasom ali brez pasa na izbiro, posebna cena..... \$6.95

Možke suknje iz ovčje kožuhovine — za voznike in druge delavce, z velikim ovratnikom, toplo in trpežne, navadna cena \$5.00, posebna cena..... \$3.95

Velike posteljne odeje — napolnjene z čistim bombažem pošte z pisanim blagom, najboljše po \$2, sedaj pa le..... \$1.49

Volnene spodnje obleke za možke — srajce in gače svake velikosti, navadna cena \$1.25, komad se-daj le..... 89c

Volnene, plave srajce za možke — z navadnim ali dvojnim oprsjem, z velikimi gumbi vsake velikosti, navadno prodavane po \$1.75, posebna cena..... \$1.25

Damask — 60 palcev širok, pristne krasno rudeče — bele barve, najboljše po 39c, sedaj jd. le..... 23c

D. Kolacek & Co.
559, 561, 563 and 565 BLUE ISLAND AVE.

Vesti iz jugoslovenskih pokrajin.

— "Avtonomna Makedonija". Pod tem naslovom je jeli izhajati pod uredništvom Haci-Taškoviča list, ki bo zagovarjal avtonomijo Makedonije pod nadzorstvom velesil in balkanskih držav ter deloval za konfederacijo balkanskih držav, kateri naj bi se priklopila tudi Makedonija.

— Največja mesta na Jugoslovenskem. V Jugoslaviji je osem velikih mest z nad 50.000 prebivalci: Carigrad, Trst, Drinopolj, Solun, Sofija, Belgrad, Zagreb in Subotica. Vsi so razem Sofije na periferiji slovanskega Juga, a prvi širje, ki so največji, in ravno tako zadnji, so prav na skrajni meji. Ta centrifugalna težnja je odraz zgodovine južnih Slovanov. Od teh osmih mest jih ima pet tujinski značaj (Carigrad, Trst, Drinopolj, Solun in Subotica.) Vsa ta mesta štejejo 1% milijona prebivalcev, od katerih je samo 1/4 Jugoslovanov, nekaj nad 20%. Ta milijon in pol mesčnov tuje krvi ali drugega jezika ima v svojih rokah več oblasti, moči in bogastva, nego vseh 14 milijonov Jugoslovanov poljedelskega naroda. Pomanjkanje naravnega mešanstva in velikih središč pojasnjuje najbolj politično in gospodarsko odvisnost slovenskega Juga v današnjih socialnih razmerah.

— Umrl je 3. t. m. popoldne župnik pri Sv. Petru v Ljubljani, g. Martin Malenšek. Po obedu je ostal v svoji sobi in se pripravil za popoldanski nauk. Ko ga je prišel kaplan klecat, ga je našel mrtvega na tleh. Zadebla ga je bila srčna kap. Pokojnik je bil rojen 1. 1853 v Semlču. Udeležil se je bosanske okupacije in je za svojo hrabrost bil odlikovan z vojno svetinjo. Župnik pri Sv. Petru je bil od 1. 1889. Učival je splošno, spoštovanje in bil zaradi svoje koncilijantnosti in dobrošernosti obče priljubljen. Prijazen mu spomin!

— Vrhunec verske blaznosti. Nedavno smo povedali, kako neumnosti prinaša hrvatski listič "Družstvo sv. Josipa." Hrvatski klerikalci pa imajo še eden list, ki skuša po mogočnosti prvega v bestočah prekosi. Imenuje se "Marijin cvetnjak" ter prinaša tudi kuriozne zahvale, kakor za podelitev štipendija, za srečno sklenitev zakona itd. V zadnji številki pa je opisan vprav junaska čin neke kongregantistne iz Varaždina tako: — "zapustiš ondotni zavod uršulink litol se je velik strah pred napadi grešnega sveta. Strah se je pa še povčal, ko je opazila, da se ji moški prilizujejo zaradi njene izredne lepotе. V teh stiskah je klicala nebeško zaščitnico Marijo: "O, Mati moja, vzem mi lepoto, ako bi mi naj postala ta lepota izvir greha, ter bi postala tako tebo nevredna!" Ta junaska molitev je bila uslušena. Tri dni nato se ji je izstilo nekaj na licu, a nihče ni mogel povedati, odkod so ti lisi. Dasi so vse mogoče poskušali (gotovo tudi sama!), da jo ozdravijo, vendar ji je ostalo lice skaženo." Ali si je mogoče misliti večje fanatične blaznosti! Sicer pa večini "Marijinih devo" take prošnje ni treba, a lepoto pa si tudi ni nobena izprosila.

— Železniških delavcev štrajk na Češkem. Na Češkem štrajkajo delavci na državnih železnicah. Štrajk se razširja ter postane opasan, če se v kratkem ne ugoni zahtevam delavev.

— Slikar Vidovič, dalmatinski rojak, se namerava preseliti v Belgrad, kjer namerava dobiti državno službo. K temu se je odločil, ker še njegova prošnja, ki jo je predložil pred 3 leti načelnemu ministru za umetniško štipendijo, še vedno ni rešena. Seveda, naše vlada ima umetniške ustanove samo za — Nemce!

— Rudarski shod v Idriji, ki ga sklicujejo zastopniki delavstva vseh treh strank, se vrši v nedeljo, dne 5. t. m., ob 9 uri dopoledne v pivarni pri "Črnem orlu". Želeti je, da se shoda udeleži največ delavstva tako da bo shod izraz mogočno in solidarne zahteve za nujno potrebno zboljšanje gmotnega položaja idrijskemu delavstvu. V zadnjem času se pogosteje dogajajo nesreče v idrijskem rudniku, predvsem radi slaboznanega "sparsystema" rudniške uprave, ki ne skrbi za zadostno varnost delavstva. Naj bo shod tudi v tem oziru odločen protest.

— Rudarski shod v Idriji, ki ga sklicujejo zastopniki delavstva vseh treh strank, se vrši v nedeljo, dne 5. t. m., ob 9 uri dopoledne v pivarni pri "Črnem orlu". Želeti je, da se shoda udeleži največ delavstva tako da bo shod izraz mogočno in solidarne zahteve za nujno potrebno zboljšanje gmotnega položaja idrijskemu delavstvu. V zadnjem času se pogosteje dogajajo nesreče v idrijskem rudniku, predvsem radi slaboznanega "sparsystema" rudniške uprave, ki ne skrbi za zadostno varnost delavstva. Naj bo shod tudi v tem oziru odločen protest.

— Spremenitev madjarske Šole v hrvatsko. Šolski svet občine Budakovac je sklenil, da se naj dosjeti tamkaj obstoječa madjarska Šola preustroji v hrvatsko. Ta sklep je že odobrilna tudi hrvatska vlada.

— V farovžu ni usmiljenja. Vovk Martin v Osekiju je velik revez. Vsa občina ga pozna za takega. Umrl mu je otrok, potem umrla žena in tača. Radi revščine ni mogel plačati pogrebnih troškov. Vikar Franke pa ga je naganjal in končno dal revezu prodati po županstvu: 2 kotla, 2 škafa, 1 ponev.

— "Bodite usmiljeni, in usmiljeje do seže!" — Vikar Franke ga je dosegel.

— "Pogreb brez duhovnika ni tako drag!" V Rimanjih ne rubijo nobenega. Bog sodi človeka po življenju ne po tem, če ga pokopljše katoliški duhovnik. Je vse eno prav! Počasi se mora začeti daniti tudi med našim ljudstvom, da uvidi, da pozna katoliška cerkev le denar in nič drugega.

— Vsled potresa v Kalabriji je nad 100 otrok izgubilo starše. Osirotele otroke so sprejeli v dobrodeleni zavod v Turinu.

— Zasramovalec slovenskih dijakov. 14. oktobra je zasramokal Schaffenauer, učitelj risanja na koprskem učiteljsku, slovenske prvoletnike med poukom z besedami: "Windische Hunde, verfluchtes Pack, ich schmeiss euch hinaus!" Povod tej nesramnosti je bila prošnja dveh dijakov za nekaj pojasnilo, ker nihče se umre nemškega mrmljanja tega čistokrvnega škaba, ki je pa po mišljenu hud Lahon. Upame, da ta zasramovalec slovenskih dijakov ne vujde zasluženi kazni!

— Železница na Montblanc. Kako znano, so ravnokar začeli graditi železnicu na najvišjo goro v Evropi. Gradnjo vodijo večinoma italijanski inženirji. Kapital, 11 milijonov frankov, sta zložila Bernard in Couvreux. Železница bo na zobe. Proga je široka 1 meter. Električna moč, ki bo železnicu gnala navzgor, bo enaka 3000 konjskim silam. Železница bo 19 km dolga ter bo vozila do visočine 3876 m. Dosedaj pride v Chamounix vsako leto do 90.000 turistov, ki bi vsi radi prišli na vrh, a tura jim je preporna in predraga (300 frankov). In podjetniki računajo, da bo izmed teh 90.000 turistov se peljalo po železnicu vsaj 25.00. Ta številka nikakor ni preoptimistična, ako pomislimo, da obične Rigi vsako leto 1.185.000, Pitata 42.000 in Jungfrau 48.000 turistov. Tam, kjer se bo končala železница, nadaljevala se bo složna pot, po kateri se bo sprehajajo na vrh.

Počasna smrt.

Neki bolnik je prišel k zdravniku in ga vprašal za svet, rekoč, da umira, počasi toda gotovo, ker počuti se vsakdan slabejega, neravnovejnega in lašjega. Vzelo ga je tako dolgo predno se je odločil za to, da vpraša zdravnika na svet, misleč sam pri sebi, da bode zopet prošlo samo kakor je prišlo. in brez zdravil. Da je pa vžival Trinerjevo zdravilno grenko vino kakor hitro je počutil prvo slabost bi se gotovo obraril te bolezni. Ta zdravila delajo vsak želodec močan in delaven, ne sama da vzvena redno hrano, pač pa da hreneni po njej in jo potem pravilno prebavljajo. V resnici ojači vse organe in celo telo, Kadarkoli opazi sprememb, da nimaš teka do jedi, ne telesne moči v organih, kadarkoli opazi kakrste vrste nepravilnost po zavžitju jedi, ali da si nevzmirjen, imaš nemirno spanje; kadarkoli si nervozan, ali te srbi po životu, Trinerjevo zdravilno grenko vino ti bode pomagalo.

Očistilo bode tvojo kri in isto podvojilo. Dobiva se v vseh lekarnah in pri izdelovalcu Josip Triner 799 So. Ashland Ave. Chicago, Ill.

KJE JE John Žibert, v Ameriko je prišel pred dvema letoma, in sicer v La Salle, Ill. Kdor rojakov ve za njegov naslov naj ga blagovoli naznani njegovemu bratu Anton Žibert Box 127, Castle Gate, Utah.

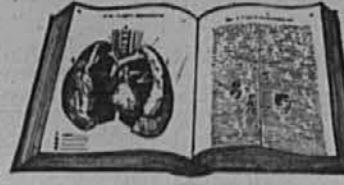
Somiljeni naročujte in določujte svoje žasopise.

NI ČLOVEKA,

KATERI NE BI BIL ŠE ČITAL V ČASNIKH, ALI SLIŠAL PRIPOVEDOVATI OD ČUJ. DI O VELIKEM ZNANJU IN SILNI ZDRAVNIŠKI SPRETNOSTI, S KATERO VSAKO BOLEZEN IN VSAKEGA BOLNIKA OZDRAVI SLAVNI

Dr. E. C. Collins M. I.,

ker je ta slavni professor edini zdravnik, kateri je napisal to prekoristno knjigo „Zdravje“, s katero

Knjiga: ZDRAVJE.

je dokazal, da ni človeške bude, trpljenja ali bolezni, katere bi on popolnoma in temeljito ne poznal.

Zatoraj! Rojaki Slovenci, mi Vam priporočamo, da se, ako ste nemčni, slabti ali bolni, obrnete edino le na Dr. E. C. Collins M. I., ker Vam on edini garantira, da Vas v najkrajšem času popolnoma ozdravi, budi si katere koli notranje ali zunanje telesne bolezni, kakor tudi vsake :

Tajne spolne bolezni moške in ženske.

Ozdravljen. Reuma- Ozdravljen glavobola, Ozdravljen: kašja, Ozdravljen: živčne bolezni in kronične belega toka in bolezni slabine in jetike. Ozdravljen: živčne bolezni in kraljice. Ozdravljen: živčne bolezni in kraljice. Ozdravljen: živčne bolezni in kraljice.

Mark Lepetich

Olga, La.

Alojzia Slama

Clarkson, Nebr.

Janez Začakovec

Box 86 Butle, Mont.

John Krnač

Box 14 Connerville, O.

Poleg teh imamo na razpolago še na stotine pismenih zahval, katerih pa radi pomajkanja prostora, ne moramo tu pričebiti.

Rojaki! Predno se obrnete na kakega drugega zdravnika ali zdravniški zavod, ki bi vsi radi prišli na vrh, a tura jim je preporna in predraga (300 frankov). In podjetniki računajo, da bo izmed teh 90.000 turistov se peljalo po železnicu vsaj 25.00. Ta številka nikakor ni preoptimistična, ako pomislimo, da obične Rigi vsako leto 1.185.000, Pitata 42.000 in Jungfrau 48.000 turistov. Tam, kjer se bo končala železница, nadaljevala se bo složna pot, po kateri se bo sprehajajo na vrh.

V VSAKEM SLUČAJU toraj natanko opišite svojo bolezni, koliko časa traja, koliko ste star in vse glavne znake in to v svojem maternem jeziku, ter pisma naslavljajte na sledeči naslov:

Dr. E. C. COLLINS

MEDICAL INSTITUTE,

140 West 34th Street,

NEW YORK, N. Y.

Potem smete biti z mirno dušo prepričani v kratkem popolnega ozdravljenja.

Zavod Dr. E. C. Collins-a je otvorjen od 10 ure dopoldne do 5. popoldne.

NAZNANILO.
Slovencem in bratom Hrvatom najtopleje priporočava, po sta rokranjskem okusu delane

SMODKE.
Fino izdelane viržinke po najnižjih cenah.
Zunanja naročila sprejemljiva z posebno točnostjo poštne prosto
Vsa naročila naj se noslovijo na BAKOVEC BROS.
567 S. Centre Ave. Chicago.

LIEBICH Slovenski fotograf
poznat mej Slovenci že mnogo let izdeluje najlepše velike in male slike po najnižjih cenah.

80-86 Euclid Ave.
CLEVELAND, O.

Niže podpisani priprečam Slovencem, Hrvatom in drugim bratom Slovanom svoj lepo urejeni

— SALOON —
z dvojnim kegljiščem in biljar na razpolago.
Točim sveže pivo, domača in importirana vina, fine likerje in prodajam izvrstne smodke.

Prost prigrizek jedno na razpolago.

John Kumar,
na vogalu Laflin in 20 ulice in Blue Island Ave. Chicago, Ill.

Telefon urada Main 39.

Telefon stanovanja 228-Y.

Dr. F. E. Hicklin

La Salle, Ill.

Se priporoča tu živečim Slovencem. Urad ima nad Strausovo prodajalno.

Ozdravljenje oči je moja posebnost.

ROJAKI

POZOR!

1000 mož potrebujeva v

Si1ver Saloon

461-463, 4th St. San Fran. Cal. za piti fino Wielandovo pivo, kalifornijsko vino in najboljše žganje in kaditi najfinje uniske smodke. Prigrizek prost in igralne mize na razpolago. Rojaki dobre hrano in stanovanje.

BRATA JUDNICH,
San Francisco, Cal.

Nazdar rojaki!

Slovencem in drugim bratom Slovanom priporočava svoj lepo urejeni

Saloon

Točiva vedno sreže pivo in prisne druge piše. Raznovrstne fine smodke na razpolago.

Za obilen poset se priporočava

brata Košiček

590 S. Centre Ave. Chicago, Ill.

Naznanje.
NASIM SLOVENSKIM PRIJATELJEM
IN ODJEMALCEM.

Dasi je božič ali sveti večer še daleč, vendar pa je čas omisliti si božična darila, n. pr. iz vrste fotografij.

Veliko, ali večina Slovencev ima prijatelje, sorodnike v starosti domovini, katere brezvonomo najlaže iznenadijo, aki jim pošljemo svoje slike ali svoje družine.

Radi tega ne odlasajte na zadnji dan ampak obiščite nas takoj v prvi priložnosti. Tudi se Vam zahvaljujemo za vso prejšnjo naklonjenost upočas, da boste cenili in vpoštevali naše točne in cene postrežbe, sedaj namenjene edino le za naše slovenske prijatelje in odjemalce, katerih napredek in vtrajnost je naša zahvala, ostajam z ve

NOVA MODA JESENSKIH IN ZIMSKIH OBLEK!

Nikjer drugod ne dobite toliko zaloge raznovrstnih

suknenj in površnikov

Pridite in oglejte si našo zalogu, isto nam razkažemo brezplačno ako kaj kupite ali ne.

Vse naše obleke so delane po najnoviji modi, okusno in trpežno.

Suknje z enim ali dvojnim oprsjem po..... \$ 6.00
do..... \$ 25.00

Površniki najnovije mode po..... \$ 7.50
do..... \$ 20.00

imamo posebne obleke v zalogi za majhne, velike kakor tudi za navadne ljudi.

ODEVNI ATLAS SPOLEGNOST

Na vogalu 18. ulice in Blue Island Ave.

ZADOVOLJSTVO V ŽIVLJENJU

se uživa, ako sta mož in žena popolnoma zdrava. Osebe, ki so težko bolne na želodcu ali jetrah, so vedno čemerne, nezadovoljne in sitne. Naobratno so pa osebe, kajih želodec redno prebavlja zavžito hrano, odločne, vesele in polne življenja. Vsekako pa ima lahko vsak človek zdrav želodec, ki redno prebavlja, ako le rabi

Trinerjevo zdravilno grenko vino,

ki spospešuje slast do jedi in prebavnost. Ali veste, da pomeni trdno zdravje, ako se dobro prebavljenha hrana spremeni v telesu v čisto kri, ki je glavni pogoj življenja.

Naročila za ta pripomoček so tako ogromna, da so pričeli to izvrstno sredstvo kar na debelo ponarejati, da bi varali ljudstvo. Ali naši čitatelji vedo, da je edino pristno

Trinerjevo zdravilno, grenko vino

najboljše domače zdravilo in namizno vino na svetu.

**Dober tek.
Izbornno prebavljanje.
Trdno zdravje.**

To je zdravilo, kakeršnemu ni para na svetu. Ako je rabite, odvzamete mnogo bolezni od sebe. Rabite je, da vam bodo bolje dišale jedi, kot krepčalo in čistilca krvi, branite bolezni.

POZOR! Kedarkoli rabite Trinerjevo zdravilno grenko vino kot lek, tedaj ne smete uživati drugih opojnih in slabih pič.

V LEKARNAH

Jože Triner

799 So. Ashland Ave.,

Mi jamčimo za pristnost in polno moč naslednjih specijalitet:

Trinerjev brinovec, slivovka, tropinjevec, konjak.

V DOBRIH GOSTILNAH

CHICAGO, ILLINOIS.

Mirko Vadina

priporoča bratom Slovencem svojo
BRIVNICO.

390 W. 18. St. Chicago.

Največja slovenska tvrdka
Emil Bachman,
580 So. Centre Ave. Chicago.

Izdeluje društvene znake, gume, zastave in druge potrebsčine.

Pozor rojaki!!!

Potujociim rojakom po Združinah, onim v Chicagi in drugim po okolici naznam, da točim v svojem novourejennim "saloonu" vedno sveže najfinje pijače - "atlas beer" in vsakovrstna vina. Unijske smodke na razpolago. Vsacemu v zabavo služi dobro urejeno keglijšče in igralna miza (pool table). Solidna postrežba zagotovljena.

Za obilen obisk se vljudno priporoča:

MOHOR MLADIC
617 S. Center Ave. blizu 19
ulice CHICAGO, ILL.

RAZNO.

— Nevarnost pri delu. V zadnjih petih letih je padlo 6588 rok, 6055 pesteri, 31.358 prstov, 20.012 nog, 5412 oči in 3365 glav delavcev kot žrtve avstrijske obrti. Bilo je še 16.000 drugih poškodb. Cirkularne žage so odrezale 1690 prstov, 1291 oči kamnosekov je izgubilo vid, 1290 nog se je polemolilo pri lomljenju kamenja in nakladanju šodra, 1357 nog in 1429 prstov je bilo pohabljene pri nakladanju, 343 rok so poškodovali jermenji pri strojih. Seveda je bilo še mnogo drugih poškodb, katerih ne navaja uradna statistika, ker ni zvezdel zanje. Delavec vedno izpostavlja zdravje in življenje. Vsi ti poškodovani udaje pomenjajo za pohabljence uničenje ali vsaj zmanjšanje vira, od koder dobivajo vse potrebno za življenje. Kako malo tega v primeru s tem delodajalcem! Nič drugega kot denar. Delavec pa stavi vso svojo osebo v službo države. Po njegovi pridnosti dobri podjetnik možnost, da plačuje davke. In vendar se dobe ljudje, ki trdijo, da bi bilo krivčno, če bi imeli tudi delavelci, ki ne plačujejo direktnega davka, volla in pravico.

— Drag kozel. V Marijinih varih je kozel hotelirja pri "Repoštevu" poboden Prusa Winklerja na cesti, da si je Winkler zlomil nogo. Tožil je hotelirja za odškodnino, in sodišče mu je priznalo 5000 K za bolečine in 1566 K za zdravljivino. S sodnimi stroški vred velja kozel lastnika 11.000 K.

— V Braziliju, in sicer v državo St. Paul izvabila ljudi neki švicarski agent. Ker so tamošnje razmere za tujce zelo neugodne, se izseljenici svare, da naj se nikari ne dajo speljati z lepimi obljudbami na led.

— Kralj Peter se namerava odreči prestolu, tako pišejo v zadnjem času nekateri židovski listi, a ne samo zase, marveč za vso svojo rodbino. Ni nam pač treba naglašati, da je to počutna želja raznih sovražnikov slovanstva, ker jih jezi, da sedi na srbskem prestolu mož, ki uživa splošne simpatije pri vseh Jugoslovanih. Vidijo, kako se širi ideja jugoslovanskega edinstva pod egido kralja Petra, zato jih je strah in že si, da bi se kralj Peter odrekel prestola. Toda te njihove želje bodo vedno ostale samo želje in če jih tudi z gorkimi svojimi simpatijami spremila — "Hrvatsko Pravo."

— V vseh delavnicah državnih želenic se uvede z novim letom mesto 10 urnega 9½ urni delavnik. Opoldne dobe vsl uslužbenici 1½ uro odmora.

— Turški sultan se je tako ustraili konstitucije na Rusku, da je izdal strogo prepoved za turško časopisje, ki ne sme ničesar omeniti o najnovnejših dogodkih na Rusku.

— Dunaj 3. novembra. Po snočnem shodu za splošno volla in pravico, kateremu shodu je prisostvovalo blizu 15.000 oseb, so šli udeležniki zvečer pred parlament. Na ulicah so govorili razni socialistični voditelji, med njimi tudi poslanec Daszynski. Govorniki niso prizanašali niti dinastiji. Na Schwarzenbergovem trgu so policija zastavila pot množici, ki je hotela iti pred cesarski dvorec demonstrirat. Vnol se je boj med demonstranti in policijo ter je bilo kakih 100 oseb ranjenih, deloma lahko, deloma pa tudi nevarno. Tudi več pollicajev je bilo s kamenjem ranjenih.

— Dunaj 3. novembra. Sinočni krvavi boj med policijo in med socialnimi demokrati pred cesarskim dvorcem, je obudil med prebivalstvom splošno nevoljo proti vlasti in njenim organom. Vlada je v velikih skrbeh, kake posledice da bo to imelo na drž. zbor. Že danes je gotovo, da se bode v prvih sejah poslanska zbornica pečala samo s socialnodemokratičnimi predlogami. Socialni demokrat je mislil v prvi seji podati nujni predlog zastran splošno in enake volla in pravice in obenem tudi izdelan tozadenvi zakonski načrt. Tudi zaradi sinočnega boja vložen predlog. Prvi vihar je bil že danes v nižjeavstrijskem deželnem zboru; bil je takoj velik, da je moral deželni maršal sejo pretregati. Namestnik Kielmannegg je pojasnil, da so socialni demokrati prvi s kamni napadli policijo, nakaže je ta rabila orožje. Na Mariahilferstrasse so napadli dvorno kočijo, v kateri je sedeł knez Liechtenstein. Redarji na konjih so morali napadalcem razgnati in spremiti kočijo do Schönbrunna. 16 oseb je bilo aretovanih. Namestnik je povedal, da je izdal stroga naročila glede vzdrževanja reda, poudarjajo, da se motijo tisti, ki misijo, da se bodo politična vprašanja reševala na ulici. Krščanski socialisti so vpili, naj se nekaj socialnih demokratov obesi, potem da bo koj mir.

Na znanje.

Udom društva "Triglav" št. 2 S. N. P. J. v La Salle, Ill., se naznanja, da se imajo polnoštevilno vdeležiti redne mesečne seje dne 3. dec. 1905.

Vsled obilega posla, začne se z sejo točno ob 1. uri popoldne. Udeje pa, kateri so zaostali z mesečnimi doneski, naj blagovolijo poravnati zaostali dolg m. dec., ter oddajo svoje vplačilne knjižice društvenemu tajniku.

D. Badovinaz, tajnik.

Martinova zahvala.

Povodom mojega godovnika me je počastil tuk. slov. del. pevski zbor "Orel", ter mi zapel kot članu svojemu par mičnih spevov, za kar mu bodi izrečena tem potom najiskrenejša zahvala. Istotako najprisrečnejša zahvala gosp. Gorupu na krasnem nagovoru o tej priliki. Z najodličnejšim spoštovanjem, hvaležni:

Martin Potokar

Zahvalni dan

bode Nickel Plate železnična družba prodajala vožnje listke, stopedeset milij daljave, dne 29. in 30. novembra vendar in nazaj za eno tretjino cenejo nego po navadi. Listki so veljavni za povrnitev do 4. dec. Vsaki dan vlogo trije vlaki v Ft. Wayne, Cleveland, Erie, Buffalo, New York, Boston in na razna mesta v New England. Za vožnjo se nedoplačuje na nobenem vlaku Nickel Plate železnice. Ameriški klubni obedi od 35c. do \$1.00. Vsi vlaki vozijo iz Chicago postaje, La Salle in Van Buren ceste. Telefon Central 2057 in 6172.

Potrebujemo 30 dobrih delavcev za sekati in obdelovati brasto in dreva v 3 čevlje dolge tesarske doge. Plaćamo \$2.00 od klapfre, ali pa \$1.75 na dan. Od šelezničnih tasov ali švelerjev plaćamo 15c od kosa.

Woods & Stave mill blizu Ariz., ali 5 milij vzhodno od mesta Homer, La., Claiborne Parish Co.

Kempa je še nova, in delo stalno kakor se nam zatrjuje, plača se na vsacih 14 dñ. Hrana stane \$3.50 na teden, v deči se sprejme tudi ena ženska za kuhanico, ali pa da prevzame hrano v svojo oskrbovanje.

Naslov:

American Bohemian Stave Co.
Box 80, Homer, La.

Knjiga "OPATOV PRAPOR-ŠČAK," spisal F. R. je izšla. Ta zanimiva zgodovinska povest je izšla kot podlistek v "Slov. Nar." in "Glas Svob.". Knjiga obsegajo 211 strani in stane 50c. poštnine prosta.

Kdor želi knjigo prodajati, naj se zglaši za pojasnila pri upravi "GLAS SVOBODE".

DNEVNI KURZ.

100 kron avstr. velj. je \$20 50 Temu je pridati še 10 centov za poštino.

Podpisani priporočam vsem bratom Slovanom mojo

Gostilno

dvorane za obdržavanje sej in zabav.

JOSEPH POLAČEK,
683 Loomis, cor. 18 Pl. Chicago,
(Telefon Canal 7231)

Priporočam vsem rojakom svojo moderno gostilno, kjer točim vedno sveže pivo, najfinje žganje in likerje in prisnina, naravna vina.

Sprejemam rojake tudi na stanovanje in hrano.

John Mlakar,
60th. & Greenfield Aves.
West Allis, Wis.

Konklave I. 1903.

III.

Še tisto uro, ko je bil Leon XIII. izvoljen za papeža, se je pokazalo, da je avtokrat in vse prej kakor sporazumljenu z Italijo naklonjen mož.

Kardinalski zbor je bil sklenil, da podeli novi papež na trgu pred Petrovo cerkvijo zbranemu ljudstvu prvi blagoslov z zunanjega logije. Ko je bil pa Leon XIII. izvoljen, je hitro, ta sklep ovrgel in blagoslovil je par sto ljudi z notranjega portala, med tem ko je pustil stotisoč vernih ljudi brez blagoslova, samo zato, ker so stali na — italijanskih tleh!

Ko je Leon XIII. zasedal papeški prestol, je bila cerkev zapletena v hude boje. Rusija je bila že 1. 1866 pretrgala vsako zvezo s papežem. V Nemčiji je divjal kulturni boj, ki ga je sicer tako bistroumni Bismarck tako nerodno vodil, da je bil v naprej izgubljen. Švica je bila 1. 1873 papeževemu nuncijsku ukazala, da se spravi čez mejo. Avstrija je bila nejevoljna, ker je bil Pij IX. preklic njenem temeljnem zakonu. Francija je jezno gledala v Rim, ker so dobivali francoski duhovniki z Rima migljaje, da agitirajo proti republike in za bourbonskoga pretendenta. Angleška je srdito sovražila rimske cerkev, ker je papež Pij IX. javno zagovarjal irske "fenjerje", ki so vodili boj proti Angležem, tako da je Gladstone papežu Piju javno očital, da je pajdaš in sovražec roparjev in morilcev.

Cerkev je bila ob smrti Pija IX. podobna potapljajoči se ladji; bila je politično in moralično, materialno in duševno bankerotna in pravo čudo je, da se je Leon XIII. posrečilo, jo rečiti propada in ji pomoći do nove veljave in do novega ugleda.

Leon XIII. je s pomočjo svojega državnega tajnika kardinala Franehija in s podporo kardinalov Galimbertija in Nine tekom kakih 10 let poravnal skoro vse konflikte z raznimi državami in n. pr. v boju z Nemčijo dosegel najslajnejši triumf. Pоказal je pri tem izredno diplomatično spremnost in politično izvedenost. Pri tem je imel vedno pred očmi jasni načrt: utrditi in povečati vlip katoliške cerkve na razne države in pridobiti te države, da bi postala Italija izolirana in da bi se mogla obnoviti cerkvena država.

Tudi notraja organizacija rimske cerkev je bila ob smrti Pija IX. v najobupnejšem stanju in Leon XIII. je poskusil, da tudi tu napravi red. Imenovanje korenitih reformacij in moderniziranju naklonjenega škofa Newmanna za kardinala se je po pravici smatrao za dokaz, da je Leon XIII. akceptiral Newmannov program. Temu so se uprili jezuitje in vsa njihova jeza se je osredotočila na papeževega državnega tajnika Franehija, češ, da je ta vplival v omenjenem smislu na papeža. Leon XIII. je 1. 1878. nekemu redakterju jezuitskega lista "Civilta Cattolica" rekel, da je pripravljen lotiti se v družbi s Franehjem boju proti jezuitom za reformiranje in moderniziranje cerkve. Stiri mesece potem je bil kardinal Franehl zastrupljen. Franehl je v cerkvi Sa. Maria in Campitelli moral blagosloviti novega nadškofa neapoljskega. Bil je vroč poletni dan in ceremonija je bila dolga. Franehl je prosil za čašo limonade. Prinesli so mu jo, a komaj jo je izplil, se je zgrudil na tla in stresla ga je takša mrzlica, da se je mislio, da umrje pred altarjem. Umrl je — naslednjega jutra, v najlepši moški starosti in truplo je postal vse črno, jasen dokaz, da je bil prvi državni tajnik Leon XIII. zastrupljen. Kardinal knez Hohenlohe ni nikdar prikrival svojega prepridanja, da je bil Franehl zastrupljen zategadel, ker je hotel cerkev reformirati.

Kardinal Hohenlohe, velik nasprotnik jezuitov in papeževem nezmotljivosti, je bil sam vedno v strahu, da ga njegovi nasprotniki zastrupijo in si je dal v konklave prinašati jedi z domu, češ, da bi ga sicer znali spraviti jezuitu s sveta.

Franehjeva smrt je Leona XIII. silno pretresla, a vendar se ni hotel ukloniti jezuitom in je imenoval državnika Franehjevega prijatelja in somišljnika, kardinala Norso. Usoda tega moža je dokaz, s kakimi sredstvi se dela v najvišjih krogih rimske cerkve.

Jezuitje so kardinala Nine sovrzili. Umrili ga niso — morda samo zato ne, ker tega niso mogli storiti — a s strupenimi obrekovanji so ga pripravili do tega, da se je sam od-

povedal. Najprej so začeli jezuitje s tem, da so kardinalu Nine metali poljenja pod noge. V Belgiji je bilo tado veliko nasprote med cerkvijo in med državo zastran šolstva. Franehl in Nina sta delala na to, da bi se to nasprote premostilo. Jezuitje pa, da bi otežili Nine stališče, so naenkrat začeli v Belgiji posebno strastno agitacijo proti državnemu šoli in dosegli so, da se je obstoječe nasprote še postrilo in da se je naposled moralna pretrgati diplomatična zveza med Vatikanom in med Belgijo. Čim so to jezuitje dosegli, so pa padli po kardinalu Nine in mu očitali, da je nesposoben in da je s svojo neročnostjo pokvaril, kar sta bila Leon XIII. in Franehl srečno napeljala. Jezuitje so upali, da strmoglavljo s to spletko kardinala Nine, ali temu se je posrečilo dobiti dokazov, da so vso to spletko na "škodo cerkvi" vprizorili jezuitje in zato se papež ni ločil od njega.

Zdaj so jezuitje segli po drugem orozju, v katerem so posebni mojstri. Uprizorili so velik škandal. Papež ima graščino Castel Gandolfa. Iz te graščine je oskrbnik prodal nekemu znancu kardinala Nine nekaj starih krožnikov in majolik. Jezuitje so zdaj začeli po svojih agentih kardinala Nine po vseh mogočih listih napadati, češ, da krade cerkveno imetje in da je pod ceno prodaja svojim prijateljem. Škandal je bil velikanski. — Kardinal Nina je sam priznal, da se je v tistih težkih dnevih večkrat misli ustreliti. Najel je celo vastvo detektivov in žrtvoval ogromne svote da je prišel provročiteljem na sled. Po dolgem času se mu je to tudi posrečilo. Zbral je materijal, s katerim je dokazal papežu svojo nedolžnost ter mu dokazal, kdo je ta škandal vprizoril. Potem pa je vrgel papežu svojo službo pred noge: boju z jezuiti mož ni bil kos. Tako je Leon XIII. v poltretjem letu izgubil dva državna tajnika.

Jezuitje so bili papeža že precej signalni. Bal se jih je in zato je imenoval za državnega tajnika mož, ki ni bil ne ptič ne miš in ki je hotel z obema strankama dobro izhajati. To je bil kardinal Jacobini. Jezuitje so seveda zahtevali, da naj tako pleše, kakor oni zahtevajo in ker se je Jacobini le deloma uklonal njih diktatu, so kmalu začeli proti njemu intrigirati. V tem slučaju pa ni bilo treba ne strupa, ne škandala — Jacobini je namreč nenadoma umrl, star šele 45 let.

Nasprotje med jezuiti in med zastopniki modernejšega naziranja pa s tem še dolgo ni ponehalo. Ideje, ki so jih zastopali Franehl, Nina in deloma tudi Jacobini so našle zdaj kar tri odločne prvoborilice. To so bili vsestransko visoko spoštovani kardinal Schiaffino, svetovnoslavni zgodovinar opat na Monte Cassino Luigi Tosti in učeni vatikanski knjižničar Carin. A tudi ti trije so v boju z jezuiti podlegli. Naravnost tragična je bila usoda genijalnega benediktinca opata Tostija. Ta je na direktno željo papeža Leona XIII. napravil načrt za porazumijenje med Vatikanom in med Italijo. Že je bilo vse pripravljeno, da se to porazumijenje doseže, ko so jezuitje in njih pristaši posegli vmes in vso akcijo pokopal. Tosti je moral svoj načrt preklicati. Papež Leon ga je bil pustil na cedilu. Goboko učaljen se je Tosti umaknil iz Rima. Svojim znancem pa je mnogo grapat kazal krtične odtiske svoje knjige o porazumijenju z Italijo, na katerih odtiski so bile z drobno pisavo zapisane poprave, premembe in popolnitve, ki jih je lastnorocno napravil — papež Leon XIII.

Kmalu potem sta umrli Carin in Schiaffino in s tem dvema zadnja bojevnika za moderniziranje cerkve in za porazumijenje z Italijo. Papež Leon XIII. se je zdaj popolnoma podvrgel jezuitom in ti so svojega učenca in ljubljencev maja meseca 1. 1887. posadili na topi sedež državnega tajnika. Ta gojenec in ljubljeneč jezuitov je bil — kardinal Mariano Rampolla marki del Tindaro in obdržal je vajeti v rokah do smrti papeža Leona XIII.

Predno poskusimo ocrtati politično delovanje papeža Leona XIII. in njegovega državnega tajnika Rampolle, naj si nekoliko ogledamo finančne razmere papeškega dvora v Vatikanu in vodstva rimske cerkve.

Zgodilo se je pred mnogimi leti, da je bil neki avstrijski diplomat priča jezuitskemu papežu Leona XIII.: "Tiburzi in Gasparone sta poštenjaka v primeru z razbojniki v Vatikanu. Ali ste kaj takega že slišali? Vsak gostilničar napravi lahko to, kar jaz zaužijem, za pet frankov na dan in bo še 30 frankov na mesec zaslužil. Tu pa mi za mojo hrano zaračunajo po 200.000 frankov na mesec. Ta nešramnost kriči do neba! In povrh zaračunavajo še penzije po 5000, 8000 in 10.000 skudov (1 skudo — 5 frankov) za prelate, ki so že deset let mrtvi, za službe, katerih sploh ni, za osebe, ki še nikdar niso prestopile vatikanskega praga."

Ta silna jeza papeža Leona XIII. je bila gotovo upravičena. Tri mesece je papež absolutni gospodar v Vatikanu zahteval in sili, da se mu predloži natančni računi o porabi papeških dohodkov, a teh računov ni mogel dobiti. Dvorna kamarila je te račune obetala dan na dan, a ni prišla z njimi na svetlo. Končno se je papež predložila polet papirja, na kateri je bilo navedenih enajst glavnih točk. Za te se je na leto izdal skoraj — osem milijonov frankov. Tedaj je papež vzhipel v sveti jezi, povedal vatikanskim prelatom, da so goljufi in sleparji ter zahteval, da se mu predloži natančni računi. Več let se je potem z vso eneržijo bavil z reformo vatikanskih finančnih uprav, dokler niso opešale njegovo moč, dosegel pa ni — prav ničesar, vse je ostalo pri starem in ostale so tudi na dnevnem redu navadne sleparje, ponarejene pobotnice in flingirani vltomi. Takih srasak kakor v Vatikanu, ni menda nikjer na svetu.

Papež "finančni minister" kardinal Moceni je za leto 1899 sestavil proračun, ki kaže, da potrebuje Vatikan za svojih 800 prebivalcev — 7.260.000 frankov. Ta proračun določa: Za privatno porabo papeža pol milijona frankov; za državnega tajnika en milijon frankov; za 22 kurijskih kardinalov 700.000 frankov, za prefekte treh papeških palac 1.800.000 frankov; za uradniške plače in uradniško penzijo 1.500.000 frankov; za papežovo krono in postrežbo 2.400.000 frankov za šole in milodare 1.200.000 frankov.

Kakor se vidi, se je računalo samo za papežovo osebo 2.900.000 frankov. Seveda je papež porabil komaj 50.000 frankov na leto in torej lahko 2.850.000 frankov vsako leto naložil v hranilnici. Tudi drž. tajnik je lahko spravil lepe svote na stran. Vsega skupaj so bili pri drž. tajniku trije plačani uradniki Rampolla, njegov namestnik in vodja pisarne, poleg teh pa trije mladi duhovniki, ki so se pripravljali za diplomatično kariero in so morali delati zaston.

(Dalje prihod.)

Kdor želi postati forman

mu priporočam najnovejši SLOVENSKO-ANGLESKI REČNIK, kateri je jasno razumljiv, in se v najkrajšem času angleščine brez učitelja nauči.

V. J. Kubelka,
99 Dearborn St. Chicago, Ill.

NAZNANILLO.

Rojakom priporočamo našega zastopnika Frank Budno, ki se mudri na potovanju. Dotičnik ima pravico nabirati naročino za "GLAS SVOBODE", sprejemati naročila za knjige in oglase.

Upravništvo "GLAS SVOBODE".

Slovencem in bratom Hrvatom v Chicagi naznanjam, da sem svojo gostilno opremil z modernim kegijiščem in tako svojim cc. gostom pripravil najboljše zabavišče.

Vsem bratskim društvam priporočam tudi moje dvorane za društvene seje, svatbe, zabavne večere itd. — veliko dvorano pa za narodne in ljudske veselice.

Cc gostom so vedno na razpolago najboljše pijače, unijske smodke in prost prigrizek.

Potupočni rojaki vedno dobro došli!

Priporočam se vsem v obilen poset.

Frank Mladič,

387 S. Centre Ave.

Chicago, Ill.

Pozor!

Slovenci.

"Salon" z MODERNIM KEGLIŠČEM

Svečno pivo v sodčkah in buteljkah in druge raznovrstne naravne pijače — najboljše in najfinješne unijske smodke. Potniški dobre čedno prenočišče za nizko ceno. Postrežba točna in izberna.

Vsem Slovencem in drugim Slovenom se priporoča

Martin Potokar, 564 S. Centre Ave. Chicago, Ill.

Pozor!

Solidne obleke.

Našo največjo pozornost obračamo na izdelovanje solidnih oblek, kar pa pri prodajalcih na debelo pogrešamo, ker kupujejo obleke od tvorničarjev.

Predvsem je treba izbrati fino in trpežno blago in vzeti natančno mero, potem se še le prične z delom. To je pa pri nas v navadi.

Ovrutniki izdelani na roke, pavlnata podlaga na ramenih, platnena podlaga na prsih jamčijo, da je obleka izdelana solidno. Take obleke se pa ledobi pri nas, kakor vsakovrstne uniforme, v čigur izdelovanju smo pravcati mojstri.

J.J. DVORAK & CO.
UNION CLOTHIERS AND TAILORS.
598-600 BLUE ISLAND AVE.

Telefon — Canal 1198

Slovenci pozor!

Ako potrebujete obleke, klobuke, srajce, kravate ali druge važne reči za možke — za delavnik ali praznik, tedaj se oglasite pri svojem rojaku, ker lahko gorovite v materinščini.

Cistim stare obleke in izdelujem nove

po najnovejši modi in nizki ceni.

JURIJ MAMEK, 581 S. Centre Ave.
blizu 18. ulice Chicago, Ill.

Dr. M. A. Weisskopf

885 Ashland Ave.

Telefon Canal 476

Uradne ure:
od 9. zjutraj
od 1. do 2. in
od 5.-6. popoldne

DR. WEISSKOPF je Čeh. in odličen zdravnik, obiskujte torej Slovana v svojo korist.

Cemu pustiš od nevednih zoboždravnikov izdirati svoje, močoče še popolnoma zdrave zobe? Pusti si jih zaliti s zlatom ali srebrom, kar ti za vselej dobro in po najnižji ceni napravi

Dr. B. K. Simonek
Zobozdravnik.

544 BLUE ISLAND AVE.
CHICAGO, ILL.

Telefon Morgan 433.